

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

<p>حرَمَ : حرام کرد (مضارع: يُحرَمُ) خفَى : پنهان ≠ ظاهر سَخِرَ مِنْ : مسخره کرد (مضارع: يَسْخُرُ / مصدر: سُخْرَة) لَا يَسْخُرُ : نباید مسخره کند عَابَ : عیب‌جویی کرد، عیب‌دار کرد (مضارع: يَعِيبُ) عَسَى : شاید = رُبَّما فُسُوق : آلوده شدن به گناه فَضْحٌ : رسوایی کرد قَدْ : گاهی، شاید (بر سر مضارع) قَدْ يَكُونُ : گاهی می‌باشد .</p> <p>بر سر فعل ماضی برای تأکید «يَقِيْنًا ، قَطْعًا» است. و برای نزدیک ساختن زمان فعل به حال است . پس اگر بر سر فعل ماضی بباید معادل ماضی نقلی است .</p> <p>كَبَّايرُ : گناهان بزرگ « مفرد: كَبِيرَةٌ »</p> <p>كَرَهَ : ناپسند داشت (مضارع: يَكْرَهُ)</p> <p>لَحْمٌ : گوشت « جمع: لُحُومٌ »</p> <p>لَقَبٌ : لقب داد (مضارع: يُلَقِّبُ)</p> <p>لَمَزَ : عیب گرفت (مضارع: يَلْمِزُ)</p> <p>مَيْتٌ : مرده « جمع: أَمْوَاتٌ، مَوْتَىٰ » ≠ حَيٌّ</p>	<p>إِتَّقَى : پروا کرد (مضارع: يَتَّقِى) إِتَّقُوا اللّٰهَ : از خدا پروا کنید إِثْمٌ : گناه = ذَنْب إِسْتَهْزَاءٌ : ریشخند کردن (إِسْتَهْزَأَ، يَسْتَهْزِئُ) إِغْتَابٌ : غیبت کرد (مضارع: يَغْتَابُ) أَنْ يَكُنْ : که باشند (کان، يَكُونُ) أَنْ يَكُونُوا : که باشند (کان، يَكُونُ) لَا يَغْتَبُ : نباید غیبت کند بعض ... بعض : یکدیگر بِئْسٌ : بد است تَابَ : توبه کرد (مضارع: يَتَوَبَ) لَمْ يَتُّبِعْ : توبه نکرد تَجَسَّسَ : جاسوسی کرد (مضارع: يَتَجَسَّسُ) تَسْمِيَةٌ : نام دادن، نامیدن (ماضی: سَمَّى / مضارع: يُسَمِّى) تَنَاهَى بِالْأَلْقَابِ : به یکدیگر لقب‌های زشت دادن (ماضی: تَنَاهَى / مضارع: يَتَنَاهَزُ) تَوَّابٌ : بسیار توبه‌پذیر (خداآوند)، بسیار توبه‌کننده (بنده) تَوَاصُلٌ : ارتباط (تَوَاصُلَ، يَتَوَاصَلُ)</p>
--	--

من آیات الأخلاق : [قسمتی] از آیه‌های [مربوط به] اخلاق

- *... يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ ... * الحجرات : ۱۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از بسیاری از گمان‌ها بپرهیزید ...

* بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخِرُ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ

ای کسانی که ایمان آورده اید، نباید گروهی (مردانی) از شما گروهی (مردانی) دیگر را مسخره کنند، شاید آنان از اینان بهتر باشند؛

وَ لَا نِسَاءٌ مِّنْ نِسَاءٍ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ

و نباید زنانی، زنانی دیگر را مسخره کنند، شاید آنان از ایشان بهتر باشند؛

وَ لَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَ لَا تَتَابِزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الِإِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الإِيمَانِ

و از یکدیگر [دویارو] عیب مگیرید و به یکدیگر لقب‌های زشت ندهید،
آلوده شدن به گناه پس از [تحقیق] ایمان بد است .

وَ مَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ *

و کسانی که [از این گناهان] توبه نکنند پس آنان همان ستمکاران هستند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَبِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظُّنُنِ إِنَّ بَعْضَ الظُّنُنِ إِثْمٌ

ای کسانی که ایمان آورده اید، از بسیاری از گمان‌ها دوری کنید؛ زیرا برخی گمان‌ها گناه است،

وَ لَا تَجْسِسُوا وَ لَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا

و تجسس نکنید، و نباید برخی از شما غیبت برخی دیگر را بنمایند (از یکدیگر غیبت نکنید)؛

أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ

آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادرش را – که مرده است – بخورد؟ [به یقین همه‌ی شما از این کار بیزارید و آن را ناپسند می‌دانید ...]

وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ .

و تقوای الهی پیشه کنید یقیناً خداوند بسیار توبه‌پذیر و مهربان است!

قَدْ يَكُونُ بَيْنَ النَّاسِ مَنْ هُوَ أَحْسَنُ مِنَّا ،

گاهی میان مردم کسی هست که او بهتر از ماست .

فَعَلَيْنَا أَنْ نَبْتَغِدَ عَنِ الْعُجْبِ وَ أَنْ لَا نَذْكُرَ عُيُوبَ الْآخَرِينَ بِكَلَامٍ خَفِيٍّ أَوْ إِشَارَةٍ .

پس ما باید از خود پسندی دوری کنیم و عیوب‌های دیگران را با سخنی پنهان یا اشاره‌ای بیان نکنیم .

درس اول

عربی یازدهم تجربی و ریاضی

فَقَدْ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ عَلِيهِ السَّلَامُ : «أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعَيِّبَ مَا فِيكَ مِثْلُهُ ».

امیر مؤمنان علی - که درود و سلام بر او باد - فرموده است : «بزرگترین عیب [آن است] که آنچه را مثل و مانندش در توست [در خودت داری برای دیگران] عیب شماری !

تَصَحَّنَا الْآيَةُ الْأُولَىٰ وَ تَقُولُ : لَا تَعَيِّبُوا الْآخَرِينَ .

آیه‌ی اول به ما پند می‌دهد (ما را نصیحت می‌کند) و می‌فرماید : از دیگران عیب‌جویی نکنید .

وَ لَا تُلَقِّبُوهُمْ بِالْقَابِ يَكْرَهُونَهَا . بِئْسَ الْعَمَلُ الْفُسُوقُ !

و ایشان را با لقب‌هایی که آن (لقبها) را ناپسند می‌دارند ، لقب ندهید . آلوده شدن به گناه بد [کاری] است !

وَ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَهُوَ مِنَ الظَّالِمِينَ .

و هر کس آن را انجام دهد پس او از ستمگران است .

إذنْ فَقَدْ حَرَمَ اللَّهُ تَعَالَى فِي هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ : بِنَابِرَائِينَ خَدَاوَنْدَ مَتَعَالَ دَرَ إِينَ دُوْ آيَهَ حَرَمَ كَرْدَهَ اسْتَ :

- الإِسْتِهْزَاءُ بِالآخَرِينَ ، وَ تَسْمِيَتُهُمْ بِالْأَسْمَاءِ الْقَبِيْحَةِ .

ریشخند (مسخره کردن) دیگران ، و نامیدن آن‌ها با اسم‌های زشت .

- سوءِ الظنّ ، وَ هُوَ اتْهَامُ شَخْصٍ لِشَخْصٍ بِدُونِ دَلِيلٍ .

بد‌گمانی ، و آن ا عبارتست از ا متهم کردن بدون دلیل شخصی توسط شخصی دیگر .

- التَّجَسُّسُ ، وَ هُوَ مُحاوَلَةٌ قَبِيْحَةٌ لِكَشْفِ أَسْرَارِ النَّاسِ لِفَضْحِهِمْ

جاسوسی کردن ، و آن تلاش زشتی برای پرده‌برداری از رازهای مردم به منظور رسوا کردنشان است .

وَ هُوَ مِنْ كَبَائِرِ الذُّنُوبِ فِي مَكْتَبَنَا وَ مِنَ الْأَخْلَاقِ السَّيِّئَةِ .

و آن از گناهان بزرگ در مكتب ماست و از اخلاق بد است .

- وَ الغَيْبَةُ ، وَ هِيَ مِنْ أَهْمَّ أَسْبَابِ قَطْعِ التَّوَاصُلِ بَيْنَ النَّاسِ .

- و غیبت ، و آن از مهمترین سبب‌های قطع ارتباط میان مردم است .

سَمَّى بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ سُورَةَ الْحُجَّرَاتِ الَّتِي جَاءَتْ فِيهَا هَاتَانِ الْآيَتَانِ بِسُورَةِ الْأَخْلَاقِ .

بعضی از مفسران سوره‌ی حجرات را - که در آن ، این دو آیه آمده است - سوره‌ی اخلاق نامیدند (نامیده‌اند) .

۱ - گر شماری آنچه داری عیب کس

خویش را کردی زبون چون خار و خس

- عَيْنُ الصَّحِيحَ وَالْخَطَا حَسَبَ نَصًّ الدَّرَسِ .
- ١ - سَمَّى بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ سُورَةَ الْحُجُّرَاتِ بِعَرْوَسِ الْقُرْآنِ .
بعضی از مفسران سوره‌ی حجرات را عروس قرآن نامیدند (نامیده‌اند) .
- ٢ - حَرَمَ اللَّهُ هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ الْإِسْتَهْزَاءُ وَالْغَيْبَةُ فَقَطَ .
خداؤند در این دو آیه فقط ریشخند کردن و غیبت کردن را حرام کرد.
- ٣ - الْغَيْبَةُ هِيَ أَنْ تَذَكُّرَ أَخَاكَ وَأَخْتَكَ بِمَا يَكْرُهَا .
غیبت، همانست که از برادرت و خواهرت با آنچه ناپسند می‌شمارند؛ یاد کنی.
- ٤ - إِنَّ اللَّهَ يَنْهَا النَّاسَ عَنِ السُّخْرِيَّةِ مِنَ الْآخَرِينَ .
یقیناً خداوند مردم را از مسخره کردن دیگران منع می‌کند (باز می‌دارد).
- ٥ - السَّعْيُ لِمَعْرِفَةِ أَسْرَارِ الْآخَرِينَ أَمْ جَمِيلٌ .
تلاش برای شناخت رازهای دیگران کاری زیبا (پسندیده) است .

گرت عیب‌جویی بود در سرشت

نبینی ؟ طاوهوس جز پای زشت

اسم تفضیل : مفهوم برتری دارد و در زبان عربی بر وزن «أَفْعَلٌ» است .

اسم تفضیل معادل «صفت برتر» و «صفت برترین» است . مثال :

كَبِيرٌ : بُزْرَگٌ   بُزْرَگٌ : كَبِيرٌ

أَحْسَنٌ : خَوبٌ   خَوبٌ : أَحْسَنٌ

آسیا بُزْرَگٌ تر از اروپا است .   آسیا كَبِيرٌ مِنْ أَرْوَبَا .

آسیا بُزْرَگٌ ترین قاره‌های جهان است .   آسیا كَبِيرٌ قَارَاتِ الْعَالَمِ .

آسیا بُزْرَگٌ ترین قاره در جهان است .   آسیا كَبِيرٌ قَارَةً فِي الْعَالَمِ .

کوه دماوند بلندتر از کوه دناس است .   جَبَلٌ دَمَاؤَنْدُ أَعْلَى مِنْ جَبَلٍ دِنَّا .

کوه دماوند بلندترین کوههای ایران است .   جَبَلٌ دَمَاؤَنْدُ أَعْلَى جِبَلِ اِيَرَانَ .

کوه دماوند بلندترین کوه در ایران است .   جَبَلٌ دَمَاؤَنْدُ أَعْلَى جَبَلٍ فِي اِيَرَانَ .

بهترین مردم سودمندترینشان برای مردم است .   أَفْضَلُ النَّاسِ أَنْفَهُمُ لِلنَّاسِ .

گاهی وزن اسم تفضیل به این شکل‌ها می‌آید :

أَعْلَىٰ : بُلْنَدَتِرٌ ، بُلْنَدَتِرِينٌ   أَعْلَىٰ : بُلْنَدَتِرٌ ، بُلْنَدَتِرِينٌ

أَقْلَىٰ : كَمْتَرٌ ، كَمْتَرِينٌ   أَحَبَّ : مَحْبُوبٌ تِرٌ ، مَحْبُوبٌ تِرِينٌ

مؤنث اسم تفضیل بر وزن «فُعلیٰ» می‌آید .

مثال : فاطمةُ الْكُبِيرِيٰ : فاطمه‌ی بُزْرَگٌ تر   زَيْنَبُ الصُّغُرِيٰ : زَيْنَبِ كَوْچَكٌ تر

اسم تفضیل در حالت مقایسه بین دو اسم مؤنث معمولاً بر همان وزن «أَفعَلٌ» می‌آید ؛ مثال :

فاطمه بُزْرَگٌ تر از زَيْنَب است .   فاطمةُ أَكْبَرُ مِنْ زَيْنَب .

غالباً جمع اسم تفضیل بر وزن «أَفَاعِلٌ» است ؛ مثال :

إِذَا مَلَكَ الْأَرَاذِلُ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ . (أَرَاذِل جَمْعُ أَرَاذِل وَ أَفَاضِل جَمْعُ أَفَاضِل است .)

هرگاه اسم تفضیل همراه حرف جر « مِنْ » باشد، معنای « برتر » دارد؛ مثال:
این از آن بزرگ‌تر است. هذا أَكْبَرُ مِنْ ذَاكَ.

و هرگاه اسم تفضیل مضاف واقع شود، معنای « برترین » دارد؛ مثال:
سورهُ الْقَرْآنِ أَكْبَرُ سُورَةٍ فِي الْقُرْآنِ. سوره‌ی بقره بزرگ‌ترین سوره در قرآن است.

ترجم الأحاديث التالية، ثم ضع خطأً تحت اسم التفضيل .

١ - أَعْلَمُ النَّاسِ ، مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ . رسول الله (ص)

داناترین مردم کسی است که دانش مردم را به دانش خود بیفزاید .

٢ - أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ . رسول الله (ص)

محبوب‌ترین بندگان خداوند، نزد خداوند؛ سودمندترین ایشان برای بندگانش است .

٣ - أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْحَلَالِ . رسول الله (ص)

برترین کارها، کسب حلال است.

٧ دو کلمه‌ی « خیر » و « شر » به معنای « خوبی » و « بدی » می‌توانند به معنای اسم تفضیل بیانند؛ در این صورت، معمولاً بعد از آن حرف جر « مِنْ » است، یا به صورت « مضاف » می‌آید؛ مثال:

﴿ تَفَكَّرُ سَاعَةٌ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ سَبْعِينَ سَنَةً.﴾ رسول الله (ص)

ساعتی اندیشیدن بهتر از عبادت هفتاد هفته سال است.

﴿ شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَ لَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى عَلَيْهِ السَّلَامُ

بدترین مردم کسی است که پایبند به امانت نباشد و از خیانت دوری نکند.

﴿ خَيْرُ الْأَمْوَالِ أُوْسَطُهَا. أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى عَلَيْهِ السَّلَامُ

بهترین کارها میانه‌ترین آنهاست.

به سوی بهترین کار بشتاب.

﴿ حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ.﴾

حَيَّ: بشتاب

إخْتَرْ نَفْسَكَ : تَرْجِمُ الْعِبَاراتِ التَّالِيَةَ.

۱ - * ... رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ * المؤمنون: ۱۰۹

پروردگار ایمان آور دیم پس بر ما ببخشای و به ما رحم کن که تو بهترین بخشایندگان هستی.

۲ - خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُوْيَكُمْ . رسول الله (ص)

بهترین دوستانتان (برادران شما) کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدیه کند.

۳ - قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ * الفلق: ۱ و ۲

بگو به پروردگار سپیده دم پناه می‌برم * از شر و بدی آنچه آفریده است.

۴ - لِيَلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ * القدر: ۲

شب قدر از هزار ماه بهتر است.

۴. مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلُهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ . أمير المؤمنین علی علیه السلام

هر کس شهوتش بر عقلش چیره شود (غلبه کند) ، پس او بدتر از چهار پایان است.

۵. شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجَهَيْنِ .

بدترین مردم کسی که دو رو است.

اسم مکان : بر مکان دلالت دارد و بیشتر بر وزن مفعول و گاهی بر وزن مفعول و مفعولة است؛ مثال:

مَطْبَخ :	آشیزخانه	مَطْعَم :	روزشگاه
-----------	----------	-----------	---------

مَطْبَعَة :	چاپخانه	مَكْبُبَة :	کتابخانه
-------------	---------	-------------	----------

جمع اسم مکان بر وزن «مفاعل» است؛ مانند مَلَاعِب ، مَطَاعِم و مَنَازِل

إختبر نفسك : ترجم الآية و العبارة، ثم عين اسم المكان و اسم التفضيل.

١ - ... و جادلهم بالتي هي أحسن إن ربک هو أعلم بمن ضل عن سبيله... * التحل: ١٢٥

و با آنها به روشنی که نیکوتر است، ستیز کن (استدلال و مناظره کن) . یقیناً پروردگارت، از هر کسی ا بهتر می داند چه کسی از راه او گمراه شده است ...

٢ - كانت مكتبة جندی سابور في خوزستان أكبـر مـكتـبـة في العالم القديم.

کتابخانه‌ی جندی شاپور در خوزستان ، بزرگترین کتابخانه در دنیای قدیم بود.

نکات تكميلي

اسم تفضيل : اسمی است که بر زیادی صفتی در یکی نسبت به دیگران دلالت می‌کند . این اسمی را فقط می‌توان از فعل‌های ثالثی و معلوم^۱ ساخت که از نظر معنایی نیز قابل کم و زیاد شدن باشند و از افعالی که دلالت بر رنگ و عیوب می‌کنند ، نباشد .

مذكر) بر وزن أفعـل	}	طرز ساخت اسم تفضيل :
مؤـنـثـةـ)ـ بـرـ وزـنـ فـعـلـيـ		

اسم تفضيل را از فعل‌های ثالثی - با شرایطی که در بالا گفته شد - برای مذكر بروزن (أفعـل) و برای مؤـنـثـهـ وزن (فـعـلـيـ) می‌سازند . مانند :

أكبـرـ(بـزرـگـترـ)، كـبـرـيـ أـعـظـمـ، عـظـمـيـ أـحـسـنـ، حـسـنـيـ أـعـلـىـ، عـلـيـيـ(عـلـيـ)
أـسـفـلـ، سـفـلـيـ أـفـضـلـ، فـضـلـيـ أـدـنـىـ، دـنـيـيـ(دـنـيـ)

* کلماتی مانند : آخر - أعز - أجل - أقل - أشد - أحب و ... نیز اسم تفضيل بر وزن أفعل هستند .

۱ - فعل معلوم به فعلی می گویند که فاعلش مشخص باشد (برخلاف فعل مجهول که فاعلش مشخص نیست)

(۱) اگر بعد از اسمی تفضیل در جمله کلمه (مِنْ) باید آن صفت معنای تفضیلی می دهد . اما اگر نباید ، معنای صفت عالی می دهد . مانند :

عَلَى أَعْلَمُ مِنْ حَسَنٍ = علی از حسن داناتر است .

عَلَى أَعْلَمُ التَّلَامِيزِ فِي الصَّفَّ = علی داناترین دانش آموزان در کلاس است .

أَنْتَ أَشْجَعُ أَهْلِ الْكُوفَةِ = تو شجاعترین مردم کوفه هستی .

(۲) عیب ها و رنگ هایی که بر وزن های (**أَفْعَل** ، **فَعْلَاء**) ساخته شده اند صفت مشبهه^۱ محسوب می شوند .

أَفْعَل فَعْلَاء	صفت مشبهه (عیب یا رنگ)	أَفْعَل فُعْلَى	اسم تفضیل
-----------------------------------	--------------------------	----------------------------------	-----------

أَسْوَد ، سَوْدَاء (سیاه)   أَبْيَض ، بَيْضَاء (سفید)

أَزْرَق ، زَرْقاء (آبی)   أَخْضَر ، صَفْرَاء (زرد)

أَعْمَى ، عَمِيَاء (کور و نایینا) / أَخْرَس (لال) / أَعْوَج (کج) / أَحْمَق (نادان)

اسم مکان : اسمی است که بر محل وقوع فعل دلالت می کند . مانند : **مَقْتُل** (کشتگاه) - **مَبْنَى** (محل رویش گیاه) طرز ساخت اسم مکان و اسم زمان :

الف - در ثلاثی مجرد : بروزن های (**مَفْعَل** « مَفْعَلَةٌ » و **مَفْعِل**) می توانیم هم اسم زمان وهم اسم

مکان بسازیم . مانند : **مَشْرُق** ، **مَغْرِب** ، **مَسْجِد**

خَرَجَ يَخْرُجُ ---» مَخْرَجٌ   **قَاتَلَ يَقْتُلُ ---» مَقْتَلٌ**

لَجَأَ يَلْجَأُ ---» مَلْجَأً   **طَبَخَ يَطْبَخُ ---» مَطْبَخٌ**

وَعَدَ يَعِدُ ---» مَوْعِدٌ   **جَلَسَ يَجْلِسُ ---» مَجْلِسٌ**

۱ - صفت مشبهه یکی از انواع مشتقهای است . اسمی مشتق هشت دسته اند : اسم فاعل - اسم مفعول - اسم زمان و مکان - اسم تفضیل - اسم آلت - اسم مبالغه - صفت مشبهه

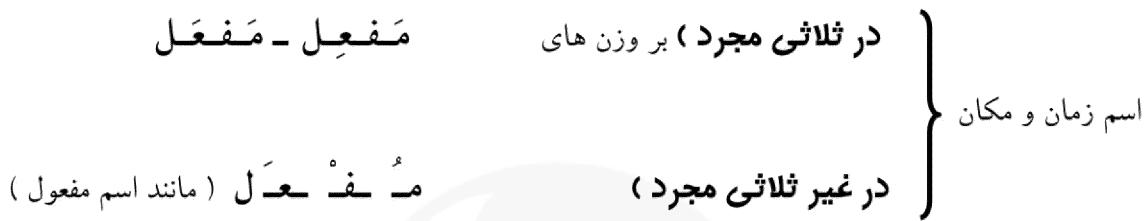
ب - در غیر ثلاثی مجرد :

ب/۱ - از فعل مضارع حروف مضارعة (أَتَى نَ) را حذف کرده و به جایش (ُمْ) می گذاریم.

ب/۲ - یک حرف مانده به آخر را فتحه می دهیم . مانند :

صَلَّى ، يُصَلِّى ---» مُصَلَّى (نمازخانه) إِجْتِمَاعٌ ، يَجْتَمِعُ ---» مُجْتَمَعٌ (محل اجتماع)

خَيْمَ ، يُخَيِّمُ ---» مُخَيَّمٌ (خیمه گاه) إِسْتَشْفَى ، يَسْتَشْفِى ---» مُسْتَشْفَى (بیمارستان)

(۳) اسم مکان گاهی بر وزن (مَفْعَلَة) می آید .

مَكْتَبَة (کتابخانه) - مَرْعَة - مَدْرَسَة - مَقَبَرَة - مَزَبَلَة (زباله دانی)

(۴) چون وزن اسم مکان و زمان مشترک است ، لذا مکان یا زمان بودن در جمله مشخص خواهد شد .

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُم . (به سوی خداوند است بازگشتگاه شما .) ---» اسم مکان

إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصَّبُحُ أَلَيْسَ الصَّبُحُ بِقَرِيبٍ .

(همانا زمان وعده‌ی آنها صبح است . آیا صبح نزدیک نیست .) ---» اسم زمان

(۵) جمع مکسر اسامی مکان معمولاً بر وزن (مَفَاعِل) است .

مانند . (مَجَامِع - مَحَافِل - مَصَادِر - مَدَارِس - مَسَاجِد - مَقَابِر - مَزَارِع - مَجَالِس و ...)

که به ترتیب جمع (مَجْمَع - مَحْفِل - مَصْدَر - مَحْفِل - مَدْرَسَة - مَسْجِد - مَقْبَرَة - مَرْعَة - مَجْلِس و ...) هستند .

(۶) کلماتی مانند (مَطَار « فرودگاه » - مَنْفَى « تبعید گاه » - مَزار « زیارتگاه » - مَکَان - مقام - مَنَام « خوابگاه » - مَنَار

« محل نور افشانی » - مَجْرَى - مَبْنَى - مَأْوَى « پناهگاه » ، مَرْعَى « چراگاه ») اسم مکان هستند .

(۷) کلماتی مانند (مَوْرِد - مَوْضِع - مَوْقِع و ...) بر وزن (مَفْعِل) اسم زمان و مکان هستند .

حوار (فی سوقِ مشهد) : گفتگو (در بازار مشهد)

بائع الملابس : فروشنده لباس‌ها (لباس فروش)	الزائرهُ الْعَرَبِيَّهُ : خانم زائر عرب
علیکم السلام . مرحباً بک .	سلام علیکم .
سلام (درود) بر شما . خوش آمدی .	سلام (درود) بر شما .
ستون ألف تومان .	كم سعر هذا القميص الرجالی ؟
شصت هزار تومان .	قيمت این پیراهن مردانه چند است ؟
عندنا بخمسن ألف تومان . تفضلی انظری .	أريد أرخص من هذا . هذه الأسعار غالیة .
بنجاه هزار تومان اهم اداریم . بفرما نگاه کن .	ارزانتر از این می خواهیم . این قیمت‌ها بالا (گران) است .
أبيض و أسود و أزرق و أحمر و أصفر و بنفسجي .	أى الألوان عندكم ؟
سفید و سیاه و آبی و سرخ و زرد و بنفش .	چه رنگ‌هایی دارید ؟
تبدأ الأسعار من خمسة و سبعين ألفاً إلى خمسة و ثمانين ألف تومان .	بكم تومان هذه الفساتین ؟
قيمت‌ها از هفتاد و پنج هزار تومان شروع می‌شه تا هشتاد و پنج هزار تومان .	این روپوش‌ها (لباس‌های زنانه) چند تومان است ؟
سيديتى ، يختلف السعر حسب النوعيات .	الأسعار غالیة !
سرورم ، قیمت بر حسب جنس اختلاف دارد .	قيمت‌ها بالا (گران) است .
السروال الرجالی بـ ١٠٥ ألف تومان ، و السروال النسائي بـ ٦٥ ألف تومان .	بكم تومان هذه السراويل ؟
شلوار مردانه نود هزار تومان و شلوار زنانه نود و پنج هزار تومان	این شلوارها چند تومان است ؟
ذلک متجر زمیلی ، له سراويل افضل .	أريد سراويل افضل من هذه .
آن فروشگاه همکارم است . شلوارهای بهتری دارد .	شلوارهایی بهتر از این(ها) می خواهیم .
فی متجر زمیلہ ... در فروشگاه (مغازہ) همکارش	رجاءً ، أعطینی سروالاً من هذا النوع و ...
صار المبلغ میتین و ثلاثین ألف تومان .	كم صار المبلغ ؟
اعطینی بعد التخفیض میتین و عشرين ألفاً .	لطفاً ، یک شلوار از این جنس به من بدھ .
مبلغ ۲۳۰ هزار تومان شد .	مبلغ چقدر شد ؟
به من بعد از تخفیف ۲۲۰ هزار بده .	

الثمرین الأول : أى کلمة من کلمات معجم الدرس تُناسِبُ التَّوْضِيحاَتِ التَّالِيَةِ ؟	
آن را حرام گرداند (قرار داد)	حرَمَ
کسی که زنده نیست	المَيْتُ
گناهان بزرگ	كَبَائِرٌ
کسی که توبه را از بندگانش می پذیرد	تَوَّابٌ
نامگذاری دیگران با اسم‌های زشت	تَنَاهِبُ بِالْأَلْقَابِ
	تَسْمِيَةُ الْآخَرِينَ بِالْأَسْمَاءِ الْقَبِيحةِ
	٦- ذَكَرَ مَا لَا يَرْضَى بِهِ الْآخَرُونَ فِي غِيَابِهِمْ :

آن چه را که دیگران در نبودشان به آن راضی نیستند (نمی باشند) ، بیان کرد = غیبت کرد

الثمرین الثاني : ترجم هذه الأحاديث النبوية ، ثم عَيْنُ المطلوب منك .

١- حُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّيَنِ .

مبتدأ خبر

خوش‌اخلاقی نصف دین است .

٢- مَنْ سَاءَ خُلُقَهُ عَذَبَ نَفْسَهُ .

فاعل مفعول

هر که اخلاقش بد باشد خویشتن را شکنجه می دهد .

٣- إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ .

فعل مجهول مفعول

من فقط برانگیخته شده‌ام تا بزرگواری‌های اخلاق را کامل گردانم .

٤- اللَّهُمَّ كَمَا حَسَنْتَ خَلْقِي، فَحَسِّنْ خَلْقِي .

فعل امر فعل ماضی

خدایا ! همانطور که آفرینشم را نیکو گرداندی ، پس اخلاقم را نیکو گردان .

٥- لَيْسَ شَيْءٌ أَشَقَّ لِلْمِيزَانِ مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ .

اسم تفضیل جار و مجرور

در ترازوی [اعمال در قیامت] ، چیزی سنگین تر از خوبی نیک نیست.

التمرين الثالث : ترجم الأفعال التالية .

المصادر	الأمرُ وَ النَّهْيُ	المضارع	الماضي
إحسان : نیکی کردن	أَحْسِنْ : نیکی کن	يُحْسِنْ : نیکی می کند	قدْ أَحْسَنَ : نیکی کرده است
اقتراب : نزدیک شدن	لَا تَقْرَبُوا : نزدیک نشوید	يَقْتَرَبُونَ : نزدیک می شوند	اقْتَرَبَ : نزدیک شد
انكسار : شکسته شدن	لَا تَنْكِسُرْ : شکسته نشو	سَيْنَكِسِرُ : شکسته خواهد شد	انْكَسَرَ : شکسته شد
استغفار : آمرزش خواستن	إِسْتَغْفِرَ : آمرزش بخواه	يَسْتَغْفِرُ : آمرزش می خواهد	إِسْتَغْفَرَ : آمرزش خواست
مسافرة : سفر کردن	لَا تُسَافِرْ : سفر نکن	لَا يُسَافِرُ : سفر نمی کند	ما سافَرْتُ : سفر نکردم
تعلّم : یاد گرفتن	تَعْلَمْ : یاد بگیر	يَتَعَلَّمَنِ : یاد می گیرند	تَعَلَّمَ : یاد گرفت
تبادل : عوض کردن	لَا تَبَادِلُوا : عوض نکنید	تَبَادِلُونَ : عوض می کنید	تَبَادَلْتُمْ : عوض کردید
تعليم : آموزش دادن	عَلَمْ : آموزش بده	سَوْفَ يَعْلَمُ : آموزش خواهد داد	قدْ عَلَمَ : آموزش داده است

التمرين الرابع : أكتب العمليات الحسابية التالية كالمثال :

$$10 + 4 = 14$$

١ - عشرة زائد أربعة يساوى أربعة عشر .

ده بعلاوه چهار مساویست با چهارده .

$$100 \div 2 = 50$$

٢ - مئة تقسيم على اثنين يساوى خمسين .

صد تقسيم بر دو مساویست با پنجاه .

$$8 \times 3 = 24$$

٣ - ثمانية في ثلاثة يساوى أربعة وعشرين .

هشت ضربدر سه مساویست با بیست و چهار .

$$76 - 11 = 65$$

٤ - ستة و سبعون ناقص أحد عشر يساوى خمسة و ستين .

هفتاد و شش منهاي يازده مساویست با شصت و پنج .

الثَّمَرِينُ الْخَامِسُ : عَيْنِ الْمَحَلِ الْإِعْرَابِيِّ لِكُلِّ الْكَلِمَاتِ الْمُلُوَّنةِ .

١ - * ... فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ ... * الفتح : ٢٦

فَاعل مفعول مجرور به حرف جر

پس خداوند آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد.

٢ - * لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ... * بقره : ٢٨٦

فَاعل مفعول

خدا به هیچ کس جز به اندازه وسعش تکلیف نمی کند.

٣ - السُّكُوتُ ذَهَبٌ وَالْكَلَامُ فِضَّةٌ . رسول الله (ص)

مبتدأ خبر مبتدأ خبر

سکوت طلاست و سخن گفتن نقره است.

٤ - أَحَبُّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعَبَادِهِ . رسول الله (ص)

مبتدأ مضافٍ إلية مجرور به حرف جر خبر جار و مجرور

محبوب ترین بندگان خداوند، نزد خداوند؛ سودمندترین ایشان برای بندگانش است.

٥ - عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِّنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ . رسول الله (ص)

مبتدأ مضافٍ إلية خبر مجرور به حرف جر مضافٍ إلية

دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادان است.

سایت کنکور Konkur.in

الثَّمَرِينُ السَّادِسُ: ترجم التراكيب و الجمل التالية، ثمَّ عيَّنَ اسْمَ الفاعلِ، و اسْمَ المفعولِ، و اسْمَ المبالغة، و اسْمَ المكانِ، و اسْمَ التفضيلِ .

١ - * ربُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ *

المَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ : اسْم زمان و مكان

ای که نیکوکاران را دوست دارد

٢ - يَا مَنْ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ :

الْمُحْسِنِ : اسْم فاعل

۳ - يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ :

أَرْحَمَ : اسم تفضيل

۴ - يَا سَاطِرَ كُلِّ مَعِيوبٍ :

سَاطِرَ : اسم فاعل

۵. يَا غَفَارَ الذُّنُوبِ :

غَفَارَ : اسم مبالغه

ای بخشنده ترین بخشنده‌گان

الراحم : اسم فاعل

ای پوشاننده هر عیب داری (ای عیب پوش هر معیوبی)

معیوب : اسم مفعول

ای بسیار آموزنده گناهان

❖ الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

إسْتَخْرِجْ خَمْسَةً أَسْمَاءً تَفْضِيلٍ مِنْ دُعَاءِ الْأَفْتَاحِ.

دعای افتتاح

أَيَقْنَتُ أَنَّكَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ فِي مَوْضِعِ الْعَفْوِ وَالرَّحْمَةِ

و يقین پیدا کرده‌ام که براستی فقط تو مهربان ترین مهربانانی در جایگاه گذشت و مهربانی

و أَشَدُ الْمُعَاقِبِينَ فِي مَوْضِعِ النَّكَالِ وَالنَّقْمَةِ

و سخت ترین کیفر کننده در جایگاه شکنجه و انتقام هستی .

Konkur.in

و أَعْظَمُ الْمُتَجَرِّبِينَ فِي مَوْضِعِ الْكِبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ ...

و بزرگترین جباران در جایگاه بزرگی و عظمت هستی ...

يا خَيْرَ الْمَسْؤُولِينَ وَ أَوْسَعَ الْمُعْطَيِّنَ.

ای بهترین درخواست شوندگان و دست باز ترین عطا کنندگان.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سبقَ : پیشی گرفت (مضارع: يَسْبِقُ)	أَجَلٌ : گران قدر تر
سبورَة : تخته سیاه	إِرْتَبَطَ : ارتباط داشت (مضارع: يَرْتَبِطُ)
سلوک : رفتار	إِسْتَمَاعٌ : گوش فراداد (مضارع: يَسْتَمِعُ)
ضرَّ : زیان رساند (مضارع: يَضُرُّ)	إِلْتَزَمَ : پایبند شد (مضارع: يَلْتَزِمُ)
عصَى : سرپیچی کرد (مضارع: يَعْصِي)	إِلْتَفَاتٌ : روی برگرداندن
علمُ الأَحْيَاءِ : زیست‌شناسی	إِلْتَفَتَ : روی برگرداند (مضارع: يَلْتَفِتُ)
فَكَرَ : اندیشید (مضارع: يُفَكِّرُ)	أَلْفََ : نگاشت (مضارع: يُؤْلِفُ)
قُمْ : برخیز (قام، يَقُومُ)	أَنْشَأَ : ساخت (مضارع: يُنْشِئُ)
مشاغب : شلوغ‌کننده ، اخلاق‌گر	تَارَةً : یک بار = مَرَّةً
کادَ : نزدیک بود که (مضارع: يَكَادُ)	تَبْجِيلٌ : بزرگداشت
وافقَ : موافقت کرد (مضارع: يُوَافِقُ)	تَعْتَتُ : مج‌گیری
وَفَّى : کامل کرد (مضارع: يُوَفَّى)	تَبَّبَّةً : آگاه شد (مضارع: يَتَبَّبَّهُ) = إِنْتَبَّةً
«وَفَّهُ التَّبَجِيلُ» : احترامش را کامل به جا بیاور.	حِصَّةً : زنگ درسی، قسمت
همَسَ : آهسته سخن گفت (مضارع: يَهْمِسُ)	خَجَلًّا : شرمنده شد (مضارع: يَخْجَلُ)

* إِقْرَاً وَ رِبْكَ الْأَكْرَمُ * الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلْمِ * العَلْقَ : ٣ و ٤

بخوان که پروردگارت گرامی‌ترین است ، همو که که با قلم یاد داد .

در پیشگاه معلم

فی مَحَضِ الرَّجُلِ

فِي الْحِصَّةِ الْأُولَى كَانَ الطُّلَّابُ يَسْتَمِعُونَ إِلَى مُدَرِّسِ الْكِيمِيَاءِ ،

در زنگ اول دانش آموزان به معلم شیمی گوش فرا می دادند ،

وَ كَانَ بَيْنَهُمْ طَالِبٌ مُشَاغِبٌ قَلِيلُ الْأَدَبِ، يَضُرُّ الطُّلَابَ سُلُوكِهِ،

در میان آن‌ها دانش‌آموزی اخلاق‌گر (شلوغ‌کار) و بی‌ادبی بود که با رفتارش به دانش‌آموزان زیان می‌رساند.

يَلْتَفِتُ تَارَةً إِلَى الْوَرَاءِ وَ يَتَكَلَّمُ مَعَ الَّذِي خَلَفَهُ

یک بار (گاهی) به عقب روی بر می‌گرداند (بر می‌گشت) و با کسی که پشت‌سرش بود سخن می‌گفت

وَ تَارَةً يَهْمِسُ إِلَى الَّذِي يَجْلِسُ جَنْبَهُ حِينَ يَكْتُبُ الْمُعَامِلَ عَلَى السَّبَوَرَةِ؛

و یک بار (گاهی) با کسی که کنارش می‌نشست، آهسته سخن می‌گفت وقتی معلم روی تخته سیاه می‌نوشت :

وَ فِي الْحِصَّةِ الثَّانِيَةِ كَانَ الطَّالِبُ يَسْأَلُ مَعْلَمَ عِلْمِ الْإِحْيَاءِ تَعَثُّتاً؛

در زنگ دوم [همان] دانش‌آموز برای مج‌گیری از معلم زیست‌شناسی سوال می‌کرد:

وَ فِي الْحِصَّةِ التَّالِيَةِ كَانَ يَتَكَلَّمُ مَعَ زَمِيلِ مِثْلِهِ وَ يَضْحَكُ؛

و در زنگ سوم با یک همکلاسی مثل‌خودش ، حرف می‌زد و می‌خندید؛

فَنَصَاحَهُ الْمُعَالِمُ وَ قَالَ: مَنْ لَا يَسْتَمِعُ إِلَى الدَّرْسِ جَيِّداً يَرْسُبُ فِي الْإِمْتَحَانِ.

پس معلم او را نصیحت کرد و گفت: کسی که به درس خوب گوش نکند در امتحان رد (رفوزه) می‌شود.

اما دانش‌آموز به رفتارش ادامه داد. ولکن الطالب استمرار علی سلوکه.

فَكَرَّ مَهْرَانُ حَوْلَ هَذِهِ الْمُشْكِلَةِ، فَذَهَبَ إِلَى مَعْلَمِ الْأَدَبِ الْفَارَسِيِّ

مهران پیرامون این مشکل اندیشید، پس به سوی معلم ادبیات فارسی رفت

و شرح له القصة و قال : أَحِبُّ أَنْ أَكْتُبَ إِنشَاءً تَحْتَ عُنْوانِ «فِي مَحْضَرِ الْمُعَالِمِ»؛

و داستان را برایش شرح داد و گفت : دوست دارم که انشایی تحت عنوان «در محضر معلم» بنویسم.

فَوَافَقَ الْمُعَلِّمُ عَلَى طَلَبِهِ، وَ قَالَ لَهُ :

إِنْ تُطَالِعْ كِتَابَ «مُنْيَةِ الْمُرِيدِ» لِزَيْنِ الدِّينِ الْعَامِلِيِّ «الشَّهِيدِ الثَّانِي» يُسَاعِدُكَ عَلَى كِتَابَةِ إِنْسَائِكَ؛

اگر کتاب «منیه المرید» از زین الدین عاملی «شهید ثانی» را مطالعه کنی در نوشتن انشایت به تو کمک می کند؛ سپس مهران انشایش را نوشت و آن را به معلمش داد.

فَقَالَ الْمُعَلِّمُ لَهُ: إِنْ تَقْرَأُ إِنْسَاءِكَ أَمَامَ الطَّلَابِ فَسَوْفَ يَتَبَيَّنَهُ زَمِيلُكَ الْمُشَاغِبُ .

پس معلم به او گفت: اگر انشایت را در برابر دانش آموزان بخوانی پس دوست اخلاقگر (شلوغ کارت) آگاه خواهد شد.

وَ هَذَا قِسْمٌ مِّنْ نَصٍّ إِنْسَائِهِ :

أَلَفَ عَدْدٌ مِّنَ الْعُلَمَاءِ كُتُبًا فِي مَجَالَاتِ التَّرْبِيَةِ وَ التَّعْلِيمِ، يَرْتَبِطُ بَعْضُهَا بِالْمُعَلِّمِ، وَ الْأَخْرَى بِالْمُتَعَلِّمِ؛

تعدادی از دانشمندان کتاب هایی در زمینه های تعلیم (آموزش) و تربیت (پرورش) نگاشتند (نوشته اند)، که برخی از آن ها به یاد دهنده (معلم) و برخی دیگر به یادگیرنده (دانش آموز) ارتباط دارد.

وَ لِلْطَّالِبِ فِي مَحْضُرِ الْمُعَلِّمِ آدَابٌ، مَنْ يَلْتَزِمْ بِهَا يَنْجَحُ؛ أَهْمَهُهَا:

دانش آموز در محضر معلم آدابی دارد، هر کس به آن ها پایبند باشد موفق می شود؛ مهم ترین آن ها [عبارتند از] :

۱ - أَنْ لَا يَعْصِيَ أَوْامِرَ الْمُعَلِّمِ.
این که از دستورات معلم نافرمانی (سرپیچی) نکند.

۲ - الإِجْتِنَابُ عَنْ كَلَامِ فِيهِ إِسَاءَةٌ لِلْأَدَابِ .
دوری از سخنانی که در آن بی ادبی است.

۳ - أَنْ لَا يَهْرُبَ مِنْ أَدَابِ الْوَاجِبَاتِ الْمَدْرَسِيَّةِ .
اینکه از انجام تکالیف درسی (مربوط به مدرسه) فرار نکند.

۴ - عَدَمُ النُّوْمِ فِي الصَّفَّ، عِنْدَمَا يُدَرِّسُ الْمُعَلِّمُ .
وقتی معلم درس می دهد، در کلاس نخوابد.

٥ - أَنْ لَا يَتَكَلَّمَ مَعَ غَيْرِهِ مِنَ الطُّلَّابِ عِنْدَمَا يُدْرِسُ الْمُعَلِّمُ.

این‌که وقتی معلم درس می‌دهد، با دیگر دانش‌آموزان صحبت نکند.

٦ - أَنْ لَا يَقْطُعَ كَلَامَهُ، وَ لَا يَسْبِقَهُ بِالْكَلَامِ، وَ يَصْبِرَ حَتَّى يَفْرُغَ مِنَ الْكَلَامِ.

اینکه سخن او را قطع نکند، و در سخن از او پیشی نگیرد (وسط حرفش نپرد)، و صبر کند تا از سخن فارغ شود.

٧ - الْجُلوسُ أَمَامَهُ بِأَدَبٍ ، وَ الْاسْتِمَاعُ إِلَيْهِ بِدِقَّةٍ وَ عَدَمُ الْإِلْتِفَاتِ إِلَى الْوَرَاءِ إِلَّا لِضَرُورَةٍ.

با ادب در برابرش نشستن و با دققت به او گوش فرا دادن و به پشت سر برنگشتن مگر برای ضرورتی.

لَمَّا سَمِعَ الطَّالِبُ الْمُشَاغِبُ إِنْشَاءَ مِهْرَانَ ، خَجَلَ وَ نَدِمَ عَلَى سُلُوكِهِ فِي الصَّفَّ.

وقتی دانش‌آموز اخلاق‌گر (شلوغ کار) انشای مهران را شنید، شرمنده شد و از رفتارش در کلاس پشیمان شد.

قالَ الشَّاعِرُ الْمِصْرِيُّ أَحْمَدُ شَوَّقَيْ عَنِ الْمُعَلِّمِ :

قُمْ لِلْمُعَلِّمِ وَفَهُ التَّبَجِيلَا
كَادَ الْمُعَلِّمُ أَنْ يَكُونَ رَسُولاً

برای معلم برخیز و احترامش را کامل به جا بیاور   نزدیک بود که معلم پیامبر شود

أَعْلَمْتُ أَشْرَفَ أَوْ أَجَلَّ مِنَ الَّذِي
بَيْنِي وَ يُنْشِئُ أَنْفُسًا وَ عُقُولًا

آیا می‌شناسی شریف‌تر یا بزرگ‌وارتر از کسی که   جان‌ها و عقل‌ها را بنا می‌کند و می‌سازد؟

أَكْتُبْ جَوَابًا قَصِيرًا ، حَسَبَ نَصًّ الدَّرِسِ .

۱ - إِلَى مَنْ ذَهَبَ مِهْرَانُ؟

ذهب مهران إلى معلم الأدب الفارسي.

مهران بهسوی (نzd) چه کسی رفت؟

٢ - كَيْفَ يَجِبُ الْجُلوسُ أَمَامَ الْمُعَلِّمِ؟

نشستن در برابر معلم باید چگونه باشد؟

۳ - کیف کانت أخلاق الطالب الذى كان يلتفت إلى الوراء؟
کانت أخلاقه مشاغلاً قليلاً للأدب.
اخلاق دانشآموزی که به عقب برمنی گشت ، چگونه بود ؟

۴ - ما اسم الكتاب الذى قرأه مهران في مجال التربية والتعليم؟
إسمه «منية المريد».
اسم کتابی که مهران دربارهی پرورش و آموزش خواند چیست ؟

۵ - في أي حصة كان الطالب يستمعون إلى أستاذ الكيمياء؟ في الحصة الأولى كان الطالب يستمعون إلى أستاذ الكيمياء.
در کدام زنگ ، دانشآموزان به استاد شیمی گوش فرا می دادند ؟

اعلموا

اسلوب الشرط و أدواته

✓ مهمترین ادوات شرط عبارت‌اند از : «من ، ما ، إن» معمولاً این ادوات بر سر عبارتی می‌آیند که دو فعل دارد ، فعل اول ، فعل شرط و فعل دوم ، جواب شرط نام دارد .

✓ این ادوات در معنای فعل و جواب شرط و گاهی در شکل ظاهر آنها تغییراتی را ایجاد می‌کند ؛ مثال :

مَنْ يُفَكِّرْ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمُ مِنَ الْخَطَايَا
ادات شرط   فعل شرط

هر کس پیش از سخن گفتن بیندیشد، غالباً از اشتباه در امان می‌ماند.

✓ گاهی نیز جواب شرط به صورت جمله اسمیه است؛ مثال:

* وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ * الطلاق : ۳
ادات شرط   فعل شرط
مبتدأ خبر   جمله اسمیه ، جواب شرط

هر کس به خداوند توکل کند ، پس همان او را بس است .

✓ وقتی ادوات شرط بر سر جمله‌ای بباید که فعل شرط و جواب آن فعل ماضی باشد، می‌توانیم فعل شرط را مضارع التزامی و جواب آن را مضارع اخباری ترجمه کنیم.

مَنْ فَكَرَ قَبْلَ الْكَلَامِ، قَبْلَ خَطَّؤُهُ.

ادات شرط   فعل شرط

جواب شرط

هرکس پیش از سخن گفتن اندیشید (بیندیشد)، خطایش کم شد (می‌شود).

✓ و هرگاه فعل شرط مضارع باشد، به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

«من : هرکس» مثال :

مَنْ يُحَاوِلْ كَثِيرًا، يَصِلُ إِلَى هَدْفِهِ.

ادات شرط   فعل شرط

جواب شرط

هرکس بسیار تلاش کند، به هدفش می‌رسد.

«ما : هرچه» مثال :

ما تَأْزِرُونَ فِي الدُّنْيَا، تَخْصُّدُ فِي الْآخِرَةِ.

ادات شرط   فعل شرط

جواب شرط

هرچه در دنیا بکاری، در آخرت درو می‌کنی.

ما فَعَلْتَ مِنَ الْخَيْرَاتِ، وَجَدْتَهَا ذَخِيرَةً لِآخِرَتِكَ.

ادات شرط   فعل شرط

جواب شرط

هرچه از کارهای نیک انجام بدھی، آنها را اندوخته‌ای برای آخرت می‌یابی.

«إن : اگر» مثال :

إِنْ تَأْزِرُونَ خَيْرًا، تَخْصُّدُ سُرورًا.

ادات   فعل شرط

جواب شرط

اگر نیکی بکاری، شادی درو می‌کنی.

إِنْ صَبَرْتَ، حَصَلْتَ عَلَى النَّجَاحِ فِي حِيَاتِكَ.

ادات   فعل شرط

جواب شرط

اگر صبر کنی، در زندگی ات موفقیت به دست می‌آوری.

«إِذَا : هرگاه ، اگر »؛ نیز معنای شرط دارد؛ مثال :

إِذَا اجْتَهَدْتَ ، نَجَحْتَ .

ادات فعل شرط جواب شرط

شرط

هرگاه(اگر) تلاش کنی، موفق می شوی.

إخْتَيْرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمَ الآيَاتِ ثُمَّ عَيْنَ أَدَاءَ الشَّرْطِ وَ فِعْلَ الشَّرْطِ، وَ جَوَابَهُ.

۱- * وَمَا تُقَدِّمُ وَالْأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجْعَدُوهُ عند الله * البقرة: ۱۱۰

ادات شرط فعل شرط

جواب شرط

هر آنچه از خوبی برای خودتان از پیش (پیشاپیش) بفرستید، آن را نزد خداوند می یابید.

۲- إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرُكُمْ وَيُثْبِتُ أَقْدَامَكُمْ * مُحَمَّد: ۷

ادات فعل شرط جواب شرط

جواب شرط

اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری می کند و گامهایتان را استوار می سازد.

شرط

۳- * وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا * الفرقان: ۶۳

ادات فعل شرط

جواب شرط

هرگاه نادانان آنها (ایشان) را خطاب کنند، سخن آرام می گویند.

شرط

التمرين الأول: عَيْنِ الْجُملَةِ الصَّحِيحَةِ وَ غَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ . ✓ ✗

۱- التَّعْنُتُ طَرْحُ سُؤَالٍ صَعْبٍ بِهَدَافٍ إِيجَادٌ مَشَقَّةٌ لِلْمَسْؤُولِ .

مجگیری، مطرح کردن سوالی سخت با هدف ایجاد سختی برای کسی که مورد سوال واقع شده است.

۲- عِلْمُ الْإِحْيَاءِ عِلْمٌ مُطَالَعَةٌ خَوَاصٌ الْعَنَاصِرِ . ✗

زیست شناسی، علم مطالعه ویژگی های عنصرهاست.

۳. الْإِلْفَاتُ هُوَ كَلَامٌ خَفِيٌّ بَيْنَ شَخْصَيْنِ . ✗

روی برگرداندن همان سخن پنهانی بین دو نفر است.

۴. السَّبُورَةُ لَوْحٌ أَمَامَ الطُّلَابِ يُكْتَبُ عَلَيْهِ . ✓

تخته سیاه، لوحی در مقابل دانش آموزان است که روی آن نوشته می شود.

الْتَّمَرِينُ الثَّانِي: تَرْجِمُ الْآيَةَ وَالْأَحَادِيثَ وَعَيْنَ فِعْلَ الشَّرْطِ وَجَوَابَهُ ثُمَّ عَيْنَ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

١- وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَالِيمٌ . (البقرة : ٧٣)

جواب شرط

فعل شرط

و هر آنچه از خیر و خوبی انفاق کنید ، قطعاً خداوند نسبت به آن آگاه است.

(المَجْرُورَ بِحَرْفِ جَرٍ : خَيْرٌ ، لَهُ)

٢- مَنْ عَلِمَ عِلْمًا، فَأَلْهِمَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهِ، لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الْعَامِلِ. رسول الله (ص)

جواب شرط

فعل شرط

هر کس علمی به دیگری بیاموزد، پاداش کسی را دارد که به آن عمل کند ، از پاداش عمل کننده کاسته نمی شود.

(يعنى بدون اینکه از پاداش عمل کننده چیزی کاسته شود ، یاددهندهی دانش هم ، همان پاداش را می برد).

(إِسْمُ الْفَاعِلِ : الْعَامِلِ)

٣- النَّاسُ أَعْدَاءُ مَا جَهَّلُوا . الإمام علي عليه السلام

مردم دشمن آنچه نمی دانند هستند.

(الْجَمْعُ الْمُكَسَّرُ وَ مُفْرَدُهُ: أَعْدَاءُ مفرده « عَدُوّ »)

٤- إِذَا تَمَّ الْعَقْلُ نَقَصَ الْكَلَامُ . الإمام علي عليه السلام

فاعل

جواب شرط

فاعل

هرگاه عقل تمام شود ، سخن کم می شود .

شرط

٥- الْعَالَمُ حَيٌّ وَ إِنْ كَانَ مَيِّتًا . الإمام علي عليه السلام

خبر

مبتدأ

دانشمند ، اگرچه مرده باشد؛ زنده است .

٦- قُمْ عَنْ مَجَلِسِكَ لِأَبِيكَ وَ مُعَلِّمِكَ وَ إِنْ كُنْتَ أَمِيرًا . الإمام علي عليه السلام

به خاطر پدر و معلم از جایت برخیز؛ اگرچه (هرچند) فرمانده (فرمانروا) باشی .

(إِسْمُ الْمَكَانِ : مَجَلِسٌ وَ إِسْمُ الْفَاعِلِ : مُعَلِّمٌ)

التمرين الثالث : ترجم الأفعال التالية .

المصدر	الأمرُ والنهيُ	المضارع	الماضي
الإنقاذ : نجات دادن	أنقذ : نجات بده	ينقذ : نجات می دهد	قدْ أنقذَ : نجات داده است
الإبعاد : دور شدن	لاتبعد : دور نشو	لاتبتعد : دور نمی شود	إبتعدَ : دور شد
الانسحاب : عقب نشینی کردن	لاتنسحب : عقب نشینی نکن	سينسحب : عقب نشینی خواهد کرد	انسحَبَ : عقب نشینی کرد
الاستخدام : به کار گرفتن	استخدم : به کار بگیر	يستخدِم : به کار می گیرد	إستخدَمَ : به کار گرفت
المجالسة : همنشینی کردن	جالس : همنشینی کن	يجالس : همنشینی می کند	جالسَ : همنشینی کرد
التذكر : به یاد آوردن	لاتذكر : به یاد نیاور	يتذكر : به یاد می آورد	تذَكَّرَ : به یاد آورد
التعایش : هم زیستی کردن	تعایش : هم زیستی کن	يتعايش : هم زیستی می کند	تعَايَشَ : هم زیستی کرد
التحریم : حرام کردن	لاتحرم : حرام نکن	يحرم : حرام می کند	قدْ حرَمَ : حرام کرده است

التمرين الرابع : ضع هذه الجمل و التراكيب في مكانها المناسب .

هؤلاء ناجحات / هذان المكيقان / تلك الحصة / أولئك مستمعون / هؤلاء جنود / هاتان البطاقات

فرد مؤنث	مثنى مذكر	مثنى مؤنث	جمع مذكر سالمر	جمع مذكر سالمر	جمع مكسر
هذا	هذا	هاتان	هؤلاء	أولئك	هؤلاء

التمرين الخامس: ضع المترادفات و المتضادات في مكانها المناسب . # =
 وَدَ / بَعْدَ / تَكَلَّمَ / إِجْلِسْ / نِهايَةً / عَدَاوَةً / احِترَام / أَحْيَاء / مَرَّةً / نَفَعَ / ذَنْب / هَرَبَ

حُبٌّ = وَدٌ	تَارَةً = مَرَّةً	تَبْجِيل = احِترَام	إِثْمٌ = ذَنْب
قُمْ ≠ إِجْلِسْ	دَنَا ≠ بَعْدَ	أَمْوَات ≠ أَحْيَاء	فَرَّ = هَرَبَ
صَدَاقَة ≠ عَدَاوَة	سَكَّت ≠ تَكَلَّمَ	بِدايَة ≠ نِهايَةً	ضَرَّ ≠ نَفَعَ

التمرين السادس : أكمل ترجمة الآيات و الحدیثین، ثم عین أداة الشرط و فعل الشرط ، و جوابه .

١ - * وَ مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُ اللَّهُ * البقرة: ١٩٧
 ادات شرط   فعل شرط   جواب شرط

و آنچه را از کار نیک انجام دهید ، خدا آن را می داند. (از آن آگاه است.)

٢ - * إِنْ أَخْسَنْتُمْ أَخْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ * الإسراء: ٧
 ادات   فعل شرط   جواب شرط

اگر نیکی کنید، به خودتان نیکی می کنید (کرده اید) .   شرط

٣ - * إِنْ تَتَقَوَّلُوا اللَّهَ يَجْعَلُ لَكُمْ فُرْقَانًا * الأنفال: ٢٩
 ادات   فعل شرط   جواب شرط

اگر بروای خدا کنید، برایتان نیروی جداگاندهی حق از باطل قرار می دهد .   شرط

٤. مَنْ سَأَلَ فِي صِغَرِهِ، أَجْبَابَ فِي كِبْرِهِ . رسول الله (ص)
 ادات شرط   فعل شرط   جواب شرط

هرکس در خردسالی اش بپرسد، در بزرگسالی اش پاسخ می دهد .

سایت کنکور

Konkur.in

الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

ابحث في كتاب «منية المرید» لزین الدین العاملی «الشهید الثاني» عن نص قصیر حول آداب التعلیم و التعلم ثم اکتبه.

کتاب منیه المرید فی آداب المفید و المستفید ، کتابی در حوزه‌ی اخلاق اسلامی می‌باشد که یکی از آثار زین‌الدین ابن علی‌العاملي معروف به شهید ثانی می‌باشد.

موضوع کتاب ، آداب متقابل معلم و متعلم و نیز آداب تعلیم و تعلم در اسلام است . این کتاب منبع بسیاری از آثار پس از خود بوده و به جهت اهمیت آن دارای شروح و حواشی ، ترجمه‌های متعدد و تلخیص‌هایی می‌باشد . این کتاب شریف از دیرباز تاکنون ، کانون توجه دانشمندان و علمای شیعی بوده است.

جناب شهید ثانی از نوادگان علامه حلی و جزو فقهای نامدار شیعه بوده است . از ایشان تألفات بسیاری بر جای مانده که مهمترین آنها کتاب (الروضۃ البهیة فی شرح لمعة الدمشقیة) در باب فقه جعفری با بیانی نیمه استدلالی ، به رشتہ‌ی تحریر درآمده است .

شهید ثانی در ابتدای کتاب ، تاریخ اتمام تالیف آن را روز پنج شنبه ۲۰ ربیع الاول سال ۹۵۴ یعنی یازده سال قبل از شهادتش ، در سن ۴۵ سالگی به پایان رسانده است.

✓ تقسیم ابواب و فصول کتاب منیه المرید:

مقدمه : پیرامون فضیلت علم و روایات واردہ در آن می‌باشد .

باب اول : در آداب معلم و متعلم بحث شده است .

باب دوم : آداب مقتی و مُستَقْتَى و فتوی را بیان نموده است .

باب سوم : آداب و آفات و شروط مناظره را گوشزد می‌کند .

باب چهارم : روش کتابت را بیان نموده است .

خاتمه : در اقسام علوم شرعی و مراتب آن سخن گفته شده است .

نتمه کتاب : شامل وصایای مؤلف به عموم طلاب است .

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

غاز : گاز	أَحَلٌ : حلال تر، حلال ترین
فالِق : شکافنده	إِشْتِعالٌ : برافروخته شدن ، سوختن (إِشْتَعَلَ، يَشْتَعِلُ)
لُبٌّ : مغز میوه	أَطْيَبٌ : خوب تر ، خوب ترین = أَحْسَنَ، أَفْضَلَ
محاصيل : محصولات	أَغْصَانٌ، غُصُونٌ : شاخه‌ها « مفرد : غُصْنٌ »
الْمُحِيطُ الْهَادِئُ : اقیانوس آرام	إِلْتِفَافٌ : در هم پیچیدن (إِلْتَفَّ، يَلْتَفُ)
مُزارع : کشاورز = زارع، فلاح	بُذُورٌ : دانه‌ها « مفرد : بَذْرٌ »
مُعَمَّرٌ : کهن سال	جِذْعٌ : تنہ « جمع : جُذُوعٌ »
مُلْوُثٌ : آلوده کننده	جُزُرٌ : جزیره‌ها « مفرد : جَزِيرَةٌ »
مُواصَفَاتٌ : ویژگی‌ها	جَوْزَةٌ : دانه‌ی گردو ، بلوط و مانند آن
نَبْتَ : رویید (مضارع : يَنْبُتُ)	خَنْقَةٌ : خفه کرد (مضارع : يَخْنُقُ)
نَصِيفٌ : توصیف می کنیم	خَانِقٌ : خفه کننده
نوَى : هسته	سَبَبٌ : سبب شد (مضارع : يُسَبِّبُ)
	سیاج : پوچین

* إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبٌّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَىَ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَىِ ... * انعام: ۹۵

بی گمان خدا شکافنده‌ی دانه و هسته است . زنده را از مرده بیرون می آورد و بیرون آورنده‌ی مرده از زنده است .

Konkur.in

عجائِبُ الأَشْجَارِ

شگفتی‌های درختان

ظواهر الطبيعة تثبت حقيقة واحده وهى قدرة الله ، و الان نصف بعض هذه الظواهر :

پدیده‌های طبیعت ، یک حقیقت را اثبات می کند و آن ؛ قدرت خداست ، و اکنون بعضی از این پدیده‌ها را توصیف می کنیم :

الْعِنْبُ الْبَرازِيلِيُّ شَجَرَةٌ تَخْتَلِفُ عَنْ باقِي أَشْجَارِ الْعَالَمِ، تَبْنُتُ فِي الْبَرازِيلِ، وَتَتَمُو أَثْمَارُهَا عَلَى جِذْعِهَا،

انگور بروزیلی درختی است که با بقیه‌ی درختان جهان تفاوت دارد، در بروزیل می‌روید، و میوه‌هایش بر تنہ‌ی آن رشد می‌کند، وَ مِنْ أَهْمَّ مُوَاصَفَاتِ هَذِهِ الشَّجَرَةِ أَنَّهَا تُعْطِي أَثْمَارًا طَوْلَ السَّنَةِ .

و از مهم‌ترین ویژگی‌های این درخت این است که : آن [درخت] در طول سال ، میوه‌هایی می‌دهد.

شَجَرَةُ السَّكُوِيَا شَجَرَةٌ مِنْ أَطْوَلِ أَشْجَارِ الْعَالَمِ فِي كَالِيفُورْنيَا،

درخت سکویا درختی از بلندترین درختان جهان در کالیفرنیاست ،

قَدْ يَبْلُغُ ارْتِفَاعُ بَعْضِهَا أَكْثَرَ مِنْ مِائَةِ مِتْرٍ وَقَدْ يَبْلُغُ قُطْرُهَا تِسْعَةَ أَمْتَارٍ ،

گاهی بلندی برخی از آن‌ها به بیش از ۱۰۰ متر می‌رسد و گاهی قطر آن به ۹ متر می‌رسد، وَ يَزِيدُ عُمُرُهَا عَلَى ثَلَاثَةِ آلَافٍ وَ خَمْسِمِائَةِ سَنَةٍ تَقْرِيبًا . و عمرش تقریباً افزون بر ۳۵۰۰ سال می‌شود .

الشَّجَرَةُ الْخَانِقَةُ شَجَرَةٌ تَتَمُو فِي بَعْضِ الْعَابَاتِ الْإِسْتِوِائِيَّةِ ،

درخت خفه‌کننده درختی است که در برخی از جنگل‌های استوایی رشد می‌کند ،

تَبْدِأُ حَيَاتَهَا بِالْأَلْتِسْفَافِ حَوْلَ جِذْعِ شَجَرَةٍ وَغَصُونِهَا، ثُمَّ تَخْنَقُهَا تَدْرِيجِيًّا .

زندگی اش را با پیچیدن دور تنہ و شاخه‌ی درختی آغاز می‌کند، سپس به تدریج آن را خفه می‌کند .

يُوجَدُ نَوْعٌ مِنْهَا فِي جَزِيرَةِ قِيمَةِ الَّتِي تَقَعُ فِي مُحَافَظَةِ هُرْمُجان .

نوعی از آن در جزیره‌ی قشم – که در استان هرمزگان قرار دارد – یافت می‌شود (وجود دارد) .

شَجَرَةُ الْخُبْزِ شَجَرَةٌ إِسْتِوِائِيَّةٌ تَتَمُو فِي جُزْرِ الْمُحِيطِ الْهَادِئِ ، تَحْمِلُ أَثْمَارًا فِي نِهَايَةِ أَغْصَانِهَا كَالْخُبْزِ .

درخت نان درختی استوایی است که در جزایر اقیانوس آرام رشد می‌کند ، و در انتهای شاخه‌هایش میوه‌هایی شبیه نان دارد .

يَأْكُلُ النَّاسُ لُبَّ هَذِهِ الشَّمَارِ .
مردم مغز این میوه‌ها را می‌خورند.

شَجَرَةُ النَّفْطِ شَجَرَةٌ يَسْتَخْدِمُهَا الْمُزَارِعُونَ كَسِيَاجٍ حَوْلَ الْمَزَارِعِ لِحِمَايَةِ مَحَاصِيلِهِمْ مِنَ الْحَيَوانَاتِ ؛

درخت نفت درختی است که کشاورزان آن را مانند پرچینی دور مزرعه‌ها برای محافظت محصولاتشان از حیوانات به کار می‌گیرند؛

لِأَنَّ رَائِحةَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ كَرِيهَةٌ تَهْرُبُ مِنْهَا الْحَيَوانَاتُ ،

زیرا بوی این درخت بد و ناخوشایند است به گونه‌ای که حیوانات از آن فرار می‌کنند،

وَتَحْتَوِي بَذُورُهَا عَلَى مِقْدَارٍ مِنَ الرُّؤُوتِ لَا يُسَبِّبُ اشْتِعالُهَا خُرُوجَ أَىْ غَازَاتٍ مُلَوَّثَةٍ .

و دانه‌های آن مقداری از روغن‌ها را داراست که سوختن آن‌ها سبب خارج شدن هیچ نوعی از گازهای آلوده کننده نمی‌شود.

و يُمْكِنُ إِنْتَاجُ النَّفْطِ مِنْهَا . وَ يُوجَدُ نَوْعٌ مِنْهَا فِي مَدِينَةِ نِيَكْشَهُرِ بِمُحَافَظَةِ سِيَسْتَانِ وَبَلْوَشِسْتَانِ بِاسْمِ شَجَرَةِ مِدادِ .

و تولید نفت از آن امکان دارد و یک نوع از آن به اسم درخت مداد در شهر نیک‌شهر در استان سیستان و بلوچستان یافت می‌شود.

شَجَرَةُ الْبَلْوَطِ هِيَ مِنَ الْأَشْجَارِ الْمُعْمَرَةِ وَ قَدْ تَبَلُّغُ مِنَ الْعُمُرِ الْفَيْضَةِ .

درخت بلوط یقیناً از درختان کهن‌سال است و گاهی عمرش به دو هزار سال می‌رسد (دو هزار سال عمر می‌کند).

تَوَجَّدُ غَابَاتٌ جَمِيلَةٌ مِنْهَا فِي مُحَافَظَةِ إِيَلامِ وَلُرِسْتَانِ .

جنگلهای زیبایی از آن در استان ایلام و استان لرستان یافت می‌شود (وجود دارد).

يَدْفِنُ السَّنْجَابُ بَعْضَ جَوْزَاتِ الْبَلْوَطِ السَّلَيْمَةِ تَحْتَ التُّرَابِ، وَ قَدْ يَنْسَى مَكَانُهَا .

سنجباب بعضی از دانه‌های سالم بلوط را زیر خاک پنهان می‌کند و گاهی جایش را فراموش می‌کند.

وَ فِي السَّنَةِ الْقَادِمَةِ تَنْمُو تِلْكَ الْجَوْزَةُ وَ تَصِيرُ شَجَرَةً .

و در سال آینده، آن دانه ای بلوط رشد می‌کند و درخت می‌شود.

قالَ الْإِمَامُ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) : اِذْرَعُوا وَ اغْرِسُوا ، ... وَ اللَّهُ مَا عَمِلَ النَّاسُ عَمَلاً أَحَلَّ وَ لَا أَطِيبَ مِنْهُ .

کشاورزی کنید و نهال بکارید، ... به خدا سوگند مردم کاری را حلال تر و خوب تر از آن انجام نداده اند.

ضع في الفراغ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً حَسَبَ نَصَ الْدَّرِسِ.

١ - تَبَدِّلُ الشَّجَرَةُ الْخَانِقَةُ حَيَاتَهَا بِالْتِفَافِ حَسَبَ جَذْعِ شَجَرَةٍ وَ غُصُونِهَا.

درخت خفه کننده، زندگی خود را با پیچیدن به دور تنہی یک درخت و شاخه هایش شروع می کند.

٢ - لَا يُسَبِّبُ اشْتِعالُ زُبُوتِ شَجَرَةِ النَّفْطِ خُروجَ أَيِّ غَازَاتٍ مُّلَوَّثَةٍ.

سوختن روغن های درخت نفت سبب خارج شدن هیچ یک از گازهای آلوده کننده نمی شود.

٣ - تُوجَدُ غَابَاتٌ جَمِيلَةٌ مِنْ أَشْجَارِ الْبَلْوَطِ فِي مُحَافَظَةِ إِيَلامٍ وَ لُرِستانِ.

جنگل های زیبایی از درختان بلوط در استان ایلام و لرستان یافت می شود (وجود دارد).

٤ - قَدْ يَبْلُغُ ارْتِفَاعُ بَعْضِ أَشْجَارِ السَّكُوِيَا أَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ مِترٍ.

گاهی بلندی بعضی درختان سکویا به بیشتر از صد متر می رسد.

٥ - تَحْمِلُ شَجَرَةُ الْخُبْزِ أَثْمَارًا فِي نِهايَةِ الْأَغْصَانِ كَالْخُبْزِ.

در انتهای شاخه ها درخت نان میوه هایی مانند نان می دهد.

٦ - تَنْمُو أَثْمَارُ الْعِنْبِ الْبَرْزِيلِيِّ عَلَى جَذْعِ شَجَرَتِهِ .

میوه های انگور بزریلی بر تنهی درختش رشد می کند.

إِعْلَمُوا الْمَعْرَفَةُ وَ النَّكِرَةُ

السم معرفه : اسمی است که نزد گوینده و شنونده ، یا خواننده شناخته شده است ؛ اما اسم نکره ، ناشناخته است.
مهمترین نشانه‌ی اسم معرفه داشتن « ال » است. مثال :

جاءَ الْمُدَرِّسُ . معلم آمد .

وَجَدْتُ الْقَلْمَ . قلم را یافتم .

معمولًا هرگاه اسمی به صورت نکره باید و همان اسم دوباره همراه « ال » تکرار شود ، می‌توان الف و لامش را « این » یا « آن » ترجمه کرد. مثال :

اسب هایی را دیدم. آن اسب‌ها کنار صاحبشاپ بودند.

رأيَتُ أَفْرَاسًا . كَانَتِ الْأَفْرَاسُ جَنْبَ صَاحِبِهَا .

كلمة **أفراساً** « نکره » است. اسم نکره نزد گوینده ، شنونده ، یا خواننده ناشناخته است.

اسم « نکره » معمولًا تنوین (—، —، —) دارد. مثال: رجُلًا ، رجُلٍ و رجُلُ

در زبان فارسی اسم نکره به سه صورت می‌آید:

مردی آمد. / یک مرد آمد. / یک مردی آمد.

معادل فارسی هر سه جمله‌ی بالا می‌شود : جاءَ رجُلُ .

اسم خاص (یعنی نام مخصوص کسی یا جایی) در زبان عربی « اسم عَلَم » نامیده می‌شود و معرفه به شمار می‌رود. مانند: هاشم ، مريم ، بغداد ، بيروت و ...

اسم عَلَم ، مانند: عَبَاسٌ ، كاظِمٌ و حُسَينٌ تنوین دارد ، ولی نکره نیست ؛ بلکه معرفه است.

سال گذشته با مبتدا و خبر آشنا شدید. گاهی خبر تنوین دارد. مثال:

الْعِلْمُ كَنْزٌ . دانش گنج است. فَرِيقُنَا فَائِزٌ . تیم ما برنده است.

مبتدا	خبر	مبتدا	خبر
-------	-----	-------	-----

در دو مثال بالا کنُز و فائز تنوین دارد؛ اما نیازی به نکره معنا کردن نیست.

إِخْتِبَرْ نَفْسَكَ : تَرْجِمْ حَسَبَ قَوَاعِدِ الْمَعْرِفَةِ وَ النَّكِرَةِ.

١ - * اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ فِي زُبْجَاجَةِ الزُّبْجَاجَةِ كَانَهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ *

النور: ٢٥

خدا نور آسمان‌ها و زمین است. مثل نور او مانند [این است که] در چراغدانی چراغی باشد، و آن چراغ در حبابی بلورین قرار گرفته باشد و آن حباب بلورین گویی ستاره‌ای درخشان است.

٢ - * أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ ... * المزمل: ١٥ و ١٦

رسولی به سوی فرعون فرستادیم پس (ولی) فرعون از آن رسول نافرمانی کرد ...

٣ - عَالَمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ، خَيْرٌ مِنْ أَلْفٍ عَابِدٍ . رسول الله(ص)

دانشمندی که از علم او بهره‌مند می‌شوند، بهتر از هزار عبادت‌کننده است.

سایت کنکور

Konkur.in

فی المَلْعِبِ الرِّيَاضِيِّ : در ورزشگاه

إِبرَاهِيم	إِسْماعِيل
در ورزشگاه	فِي الْمَلْعِبِ
لُمُشَاهِدَةٌ أَيْ مُبَارَةٌ؟ بِرَأْيِ دِيدَنٍ چَه مُسابِقَهُمْ؟	تَعَالَ نَذَهَبُ إِلَى الْمَلْعِبِ. بِيَا بِهِ وَرَزْشَگَاه بِرَوِيْمِ.
بَيْنَ مَنْ هَذِهِ الْمُبَارَةُ؟ اِينَ مُسابِقَهُ بَيْنَ چَه كَسَانِي هَسْتَ؟	لُمُشَاهِدَةٌ مُبَارَةٌ كُرَةِ الْقَدَمِ. بِرَأْيِ دِيدَنٍ مُسابِقَهُ فُوتَبَالِ.
الْفَرِيقَانِ تَعَادِلاً قَبْلَ أَسْبُوعَيْنِ. اِينَ دُو تِيمِ، دُو هَفْتَهِ قَبْلَ مُساوِي شَدَنِ.	بَيْنَ فَرِيقِ الصَّدَاقَةِ وَ السَّعَادَةِ. بَيْنَ تِيمِ صَدَاقَتِ وَ سَعَادَتِ.
أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَقْوَى؟ كَدَامِ يِكَ اَز دُو تِيمِ قَوْيَ تِرَ اَسْتَ؟	أَنْذَكَرُ ذَلِكَ. آن را به یاد می آورم.
عَلَى عَيْنِي . تَعَالَ نَذَهَبُ. بِهِ روْيِ چَشْمِ (اِطَاعَتِ مِي شَوْدِ). بِيَا بِرَوِيْمِ.	كَلَاهُمَا قَوْيَانِ. عَلَيْنَا بِالذَّهَابِ إِلَى الْمَلْعِبِ.
اِجْوابٌ عَلَى عَيْنِي : سَلَمَتْ عَيْنَاكِ اِجْوابٌ عَلَى عَيْنِي : سَلَمَتْ عَيْنَاكِ	هَرَدُو قَوْيِ هَسْتَنَدِ. بَايِدَ بِهِ وَرَزْشَگَاه بِرَوِيْمِ.
	قَبْلَ أَنْ يَمْتَلِئَ مِنَ الْمُتَفَرِّجِينَ .
	قَبْلَ اِيزِ اِينَکَه اِز تِماشَاجِی پِر شَوْدِ.
در ورزشگاه	فِي الْمَلْعِبِ
هُوَ هَجَمَ عَلَى مَرْمَى فَرِيقِ السَّعَادَةِ. هَدَفُ ، هَدَفُ !	أَنْظُرْ؛ جَاءَ أَحَدُ مُهَاجِمِي فَرِيقِ الصَّدَاقَةِ. سَيُسَجِّلُ هَدَفًا.
او به دروازه‌ی تیم سعادت حمله کرد. گُل، گُل!	نَگَاهَ كَنْ؛ يِكَى اِز مُهَاجِمانِ تِيمِ صَدَاقَتِ آمدِ.
رُبَّما بِسَبَبِ تَسْلُلِ . شَایِدَ بِهِ خَاطِرِ آفْسَايِدِ.	يُكَنَّ الْحَكْمَ مَا قَبْلَ الْهَدَفِ؛ لِمَاذا؟!
يُعْجِبُنِي جَدًا حَارِسُ مَرْمَى فَرِيقِ لَسْعَادَةِ!	أَنْظُرْ، هَجَمَةُ قَوْيَةٌ مِنْ جَانِبِ لَاعِبِ فَرِيقِ الصَّدَاقَةِ.
از دروازه‌یان تیم سعادت خیلی خوشم می آید!	نَگَاهَ كَنْ، حَمْلَهُ اِي قَدْرَ تَمَنَّدِ اِز طَرَفِ بازِيْكَنِ تِيمِ صَدَاقَتِ.
منْ يُسَجِّلُ هَدَفًا يَذْهَبُ إِلَى النَّهَائِيِّ.	مَنْ يَذْهَبُ إِلَى النَّهَائِيِّ؟
هر کس گلی ثبت کند به دور نهایی می رود.	چَه كَسِي بِهِ [دُورَ] نَهَايِي مِي رَوَدِ؟
لَقَدْ تَعَادِلاً مَرَّةً ثَانِيَةً بِلَا هَدَفِ . بَارِ دُومَ بِدونِ گُلِ مُساوِي شَدَنِ.	الْحَكْمُ يَصْفِرُ . دَاورِ سَوْتِ مِي زَنَدِ.

٤ - كِلا : هر دو

٣ - أَنْذَكَرُ : به یاد می آورم

١ - الْمُبَارَةُ: مُسابِقَه

٨ - الْهَدَفُ: گُل

٧ - سَيُسَجِّلُ : ثبت خواهد کرد

٥ - أَنْ يَمْتَلِئَ: که پر شود ٦ - الْمُتَفَرِّجُ: تِماشَاجِی

١١ - الْتَّسْلُلُ: آفْسَايِد

٩ - الْمَرْمَى: دروازه ١٠ - الْحَكْمُ: دَاورِ

١٢ - يُعْجِبُنِي: مرا در شَكْفَتِ مِي آورَدِ، خوشم مِي آيدِ (أَعْجَبَ، يُعْجِبُ) ١٣ - حَارِسُ الْمَرْمَى: دروازه بَانِ

التمرين الأول: أيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مُعَجمِ الدَّرِسِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحاَتِ التَّالِيَّةَ؟

المُحيط الہادئ	١ - بَخْرٌ يُعادِلُ ثُلُثَ الْأَرْضِ تَقْرِيبًا.
	دُرِيَايِيَّ كَه تَقْرِيبًا بَا يِك سُوم زَمِينَ بِرَابِرِ مَى شُود.
التِّنَافِ	٢ - التَّجَمُعُ وَ الدَّوَرَانُ حَوْلَ شَيْءٍ.
	جَمْعُ شَدَنْ وَ چَرْخِيدَنْ دُور چِيزِي.
معَمَّر	٣ - الَّذِي يُعْطِيهِ اللَّهُ عُمْرًا طَوِيلًا.
	كَسَى كَه خَدَا بَه او عَمَر طَولَانِي مَى دَهَدَه.
مُزَارِعٌ = زَارِعٌ = فَلَاحٌ	٤ - الَّذِي يَعْمَلُ فِي الْمَزَرَعَةِ.
	كَسَى كَه در مَزْرَعَه کَار مَى کَند.
مُواصِفَاتٍ	٥ - صِفَاتُ أَحَدٍ أَوْ شَيْءٍ.
	وَيِّزَگَی هَای کَسَى يا چِيزِي.

التمرين الثاني: تَرْجِمُ الْأَحَادِيثَ النَّبُوَّيَّةَ، ثُمَّ عِيَّنِ الْمَطْلوبَ مِنْكَ.

- ١ - ما مِنْ مُسْلِمٍ يَزِرَعُ زَرَعاً أَوْ يَغْرِسُ غَرْسًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ طَيْرٌ أَوْ إِنْسَانٌ أَوْ بَهِيمَةٌ إِلَّا كَانَتْ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ. رسول الله (ص)
- (الْجَارُ وَ الْمَجْرُورُ، وَ اسْمُ الْفَاعِلِ)
- هیچ مسلمانی نیست که زراعتی کشت کند ، یا نهالی بکارد ، پس (و) پرندگانی یا انسانی یا چارپایی از آن بخورد؛ مگر آن که برای او به خاطر آن صدقه‌ای باشد.
- ٢ - مَا مِنْ رَجُلٍ يَغْرِسُ غَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ قَدْرًا مَا يَخْرُجُ مِنْ ثَمَرٍ ذَلِكَ الْغَرْسُ. رسول الله (ص)
- (الْفِعْلُ الْمَاضِي وَ الْمَفْعُولُ)

- هیچ مردی نیست که نهالی بکارد ؛ مگر این که خداوند به اندازه‌ی میوه‌ای که از آن نهال بروون می‌شود، پاداش برایش بنویسد. (نوشته است)
- ٣ - سُئِلَ النَّبِيُّ (ص) : أَيُّ الْمَالِ خَيْرٌ؟ قَالَ : زَرْعٌ زَرَعَهُ صَاحِبُهُ . الإمام علی (ع) (الْفِعْلُ الْمَجْهُولُ، وَ الْفَاعِلُ)

از پیامبر (ص) سوال شد : کدام مال بهتر است؟ فرمود: زراعتی که صاحبش آن را بکارد.

الْتَّمْرِينُ التَّالِثُ : أَجِبْ عَنِ الْأَسْئِلَةِ التَّالِيَةِ حَسَبَ الصُّورِ.

بِحَافَلَةِ الْمَدَرَسَةِ .	١ - بِمَ يَذْهَبُ الطُّلَّابُ إِلَى الْمَدَرَسَةِ ؟
بَا اتُوْبُوسِ مَدْرَسَه	دانشآموزان با چه چیزی به مدرسه می‌روند؟
فِي مِصْرَ	فِي أَيِّ بِلَادٍ تَقْعُدُ هَذِهِ الْأَهْرَامُ؟
دَرْ مَصْرَ	اين اهرام در کدام کشور قرار دارد؟
بَارِدٌ .	كِيفَ الْجَوْءُ فِي أَرْدَبِيلِ فِي الشَّتَاءِ؟
سَرْد	هوای اردبیل در زمستان چگونه است؟
لِسِيبَوِيَهُ	لَمَنْ هَذَا التَّمَثَالُ؟
از سِيبَويَه	اين مجسمه از آن کیست؟
نَعَمْ : أُشَاهِدُ الْوَجْهَ .	هَلْ تُشَاهِدُ وَجْهًا فِي الصُّورَةِ؟
بَلَهُ ، چَهْرَه را مَیْ بَيْنَمْ .	آيا چهره‌ای در عکس می‌بینی؟
أُشَاهِدُ جِسْرًا .	مَاذَا تُشَاهِدُ فَوْقَ النَّهَرِ؟
پَلَى مَیْ بَيْنَمْ .	بالای رودخانه چه می‌بینی؟

الْتَّمْرِينُ الرَّابِعُ : أَلْفُ : عَيْنِ التَّرْجِمَةِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ قَوَاعِدِ الْمَعْرِفَةِ وَالنَّكْرَةِ .

صَدَائِي عَجِيبِي را شنیدم . ☒	١ - سَمِعْتُ صَوْتاً عَجِيباً .
☒ به روستایی رسیدم .	٢ - وَصَلَّتُ إِلَى الْقَرَيَةِ .
☐ نگاه به گذشته	٣ - نَظَرَةُ إِلَى الْمَاضِي
☒ بندگان درستکار	٤ - الْعِبَادُ الصَّالِحُونَ
☐ دستبندی کهنه	٥ - السَّوَارُ الْعَتِيقُ
☒ تاریخ زرین	٦ - الْتَّارِيخُ الْذَّهَبِيُّ

ب: تَرْجِمَ الْجُمَلَ التَّالِيَةَ حَسَبَ قَواعِدِ الْمَعْرِفَةِ وَ النَّكِرَةِ، ثُمَّ عَيَّنَ الْمَعْرِفَةَ وَ النَّكِرَةَ فِي مَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطٍّ.

١ - سَجَّلَتْ مُنظَّمةُ الْيُونِسْكُو مَسْجِدَ الْإِمامِ وَ قُبْةَ قَابُوسَ فِي قَائِمَةِ التِّرَاثِ الْعَالَمِيِّ.

معْرِفَةٌ مَعْرِفَةٌ

سازمان یونسکو مسجد امام و گنبد کاوس را در لیست میراث جهانی ثبت کرد.

٢ - قَبْرُ كُورُشَ يَجْذِبُ سُيَاحًا مِنْ دُولَ الْعَالَمِ.

نَكْرَهٌ

قبر کوروش گردشگرانی از دولتهای جهان را جذب می‌کند.

٣ - حَدِيقَةُ شَاهزادَهِ قُرْبَ كَرْمَانَ جَنَّةُ فِي الصَّحَراءِ.

نَكْرَهٌ

باغ شاهزاده نزدیک کرمان، بهشتی در بیابان است.

٤ - مَعْبُدُ كُرْدُكَلَا فِي مُحَافَظَةِ مَا زَنْدَرَانَ أَحَدُ الْآثارِ الْقَدِيمَةِ.

معْرِفَةٌ مَعْرِفَةٌ

عبادتگاه کردکلا در استان مازندران یکی از آثار قدیمی است.

سایت کنکور

Konkur.in

التمرين الخامس: عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الصَّحِيحةَ حَسَبَ الْفِعْلِ الْمَاضِي.

الفِعْلُ الْمَاضِي	الْفِعْلُ الْمُضَارِعُ	فِعْلُ الْأَمْرِ	الْمَصْدَرُ	إِسْمُ الْفَاعِلِ
وَاقَ	يُوْاْفِقُ	وَاقِفٌ	الْتَّوْفِيقُ	☒ الْمُوْاْفِقُ
وَاقَ	يُوْفِقُ	وَفِقٌ	الْمُوْافَقَةُ	☐ الْمُوْفَقُ
تَقَرَّبَ	يُقَرِّبُ	قَرِيبٌ	الْتَّقْرِيبُ	☐ الْمُقَرِّبُ
تَقَرَّبَ	يَتَقَرَّبُ	تَقْرِيبٌ	الْتَّقْرِيبُ	☒ الْمُتَقَرِّبُ
تَعَارَفَ	يَتَعَرَّفُ	تَعَارِفٌ	الْمُعَاوَفَةُ	☒ الْمُتَعَارِفُ
تَعَارَفَ	يَتَعَارِفُ	إِعْرَفٌ	الْتَّعَارُفُ	☐ الْمُعَرِّفُ
إِشْتَغَلَ	يَنْشَغِلُ	إِشْتَغَلٌ	الْأَنْشَغالُ	☒ الْمُشْتَغَلُ
إِشْتَغَلَ	يَشْتَغِلُ	إِنْشَغَلٌ	الْأَسْتَغْلالُ	☐ الْمُنْشَغَلُ
إِنْفَاتَحَ	يَفْتَحُ	إِنْفَتَحُ	الْإِسْتِفَاتَاحُ	☐ الْمُتَفَتَّحُ
إِنْفَاتَحَ	يَنْفَتَحُ	تَفَتَّحٌ	الْإِنْفَاتَاحُ	☒ الْمُنْفَتَحُ
إِسْتَرَجَعَ	يَسْتَرَجُ	إِسْتَرَجَعٌ	الْإِرْتِجَاعُ	☒ الْمُسْتَرَجُعُ
إِسْتَرَجَعَ	يَرْتَجَعُ	رَاجِعٌ	الْأَسْتِرْجَاعُ	☐ الْمُرَجِّعُ
نَزَّلَ	يُنْزِلُ	إِنْزَلٌ	النُّزُولُ	☒ الْمُنَزَّلُ
نَزَّلَ	يُنْزِلُ	نَزَّلٌ	النَّزِيلُ	☐ النَّازِلُ
أَكْرَمَ	يُكْرَمُ	أَكْرَمٌ	الْإِكْرَامُ	☐ الْأَكْرَمُ
أَكْرَمَ	يُكْرَمُ	كَرْمٌ	الْتَّكْرِيمُ	☒ الْمُكْرَمُ

البحث العلمي : ابحث عن نص حول أهمية زراعة الأشجار .

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا *

ای کسانی که ایمان آورده اید ، از خدا پروا کنید و سخنی درست و استوار بگویید .

کَلَمْ (مضارع : يُكَلِّمُ) : سخن گفت = حَدَثَ ، تَكَلَّمَ	أَدْعُ : فرا بخوان (دَعَا، يَدْعُو)
لَا تُحَدِّثْ : سخن نگو (حَدَثَ، يُحَدِّثُ)	أَنْ لَا يَتَدَخَّلَ : که دخالت نکند (تَدَخَّلَ ، يَتَدَخَّلُ)
لَا تَقْفُ : پیروی نکن (فَقَا ، يَقْفُو)	تُهْمَةً : تهمت‌ها « مفرد : تُهْمَةً »
لِكَى يُقْنِعَ : تا قانع کند (أَقْنَعَ ، يُقْنِعُ)	زَلَلْ : جای لغزنده
لَيْئَنْ : نرم ≠ خَشِينَ	سَدِيدَ : درست و استوار
لَيْئَنْ : نرم ≠ خُشُونَةَ	طَوَّبَى لِ : خوشابه حال
مَخْبُوءَ : پنهان = خَفِيَّ	عَوْدَ : عادت داد (مضارع : يُعَوِّدُ)
يُعَرَّضُ : در معرض می‌گذاردن (ماضی: عَرَضَ)	قِلَّةً : کمی ≠ كَثْرَةً

آدابُ الْكَلَامِ

آداب سخن گفتن

لِلْكَلَامِ آدَابٌ يَجِبُ عَلَى الْمُتَكَلِّمِ أَنْ يَعْمَلَ بِهَا وَ يَدْعُو الْمُخَاطَبِينَ بِكَلَامٍ جَمِيلٍ إِلَى الْعَمَلِ الصَّالِحِ ،

سخن گفتن آدابی دارد که گوینده باید به آن عمل کند و مخاطبان را با سخنی زیبا به کار نیک فرا بخوانند .

Konkur.in

وَ أَنْ لَا يُجَادِلُهُمْ بِتَعْتِيْدٍ و برای مجگیری با آنان مجادله نکند.

* أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلُهُمْ بِالْتَّقْوَةِ هِيَ أَحْسَنُ * (النحل : ١٢٥)

با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آنان به [اشیوهای] که نیکوتر است مجادله نمای .

وَ يَجِبُ أَنْ يَكُونَ عَامِلًا بِمَا يَقُولُ ، حَتَّى يُغَيِّرَ سُلُوكَهُمْ ، * لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ * (الصاف : ٢)

و باید عمل کننده به آنچه می‌گوید باشد ، تا رفتارشان را تغییر دهد ، چرا چیزی می‌گویید که [خودتان آن را] انجام نمی‌دهید ؟

وَيَجِبُ أَنْ يُسَلِّمَ قَبْلَ الْكَلَامِ «السَّلَامُ قَبْلَ الْكَلَامِ».» الإمام الصادق عليه السلام ، و باید پیش از سخن گفتن سلام کند. «سلام کردن پیش از سخن گفتن است (اول سلام بعداً کلام).» امام صادق(ع) کما یجِبُ أَنْ يَكُونَ كَلَامُهُ لَيْنَا عَلَى قَدْرِ عُقُولِ الْمُسْتَمْعِينَ، لِكَيْ يُقْنِعُهُمْ وَ يَكْسِبَ مَوْدَّتَهُمْ، همانطور که باید سخنش نرم و به اندازه‌ی عقل‌های شنوندگان باشد، تا آن‌ها را کند و دوستی آنان را به دست آورد. «كَلَمٌ النَّاسَ عَلَى قَدْرٍ عُقُولِهِمْ .» رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم ،

«بَا مَرْدَمْ بِهِ اِنْدَازَهِ عَقْلَهَا يَشَانْ سَخْنَ بَغْوَ.» رسول الله(ص)، «وَعَوْذْ لِسَانَكَ لِيْنَ الْكَلَامِ.» الإمام علي عليه السلام « وَ زِيَانَتْ رَا بِهِ سَخْنَ نَرْمَ عَادَتْ بَدَهِ.» امام على(ع)

وَعَلَيْهِ أَنْ لَا يَتَكَلَّمَ فِي مَا لَيْسَ لَهُ بِعِلْمٍ، * وَ لَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِعِلْمٍ * (الإسراء : ۳۶) و در مورد آنچه که به آن علمی ندارد نباید سخن بگوید ، * و از چیزی که به آن علم نداری ، پیروی مکن * وَعَلَيْهِ أَنْ لَا يَتَدَخَّلَ فِي مَوْضِعٍ يُعَرِّضُ نَفْسَهُ لِتَهْمِمِ ؛ «إِتَّقُوا مَوَاضِعَ التَّهْمِمِ.» رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم و او نباید دخالت کند در موضوعی که خودش را در معرض تهمت قرار می دهد؛ «از جایگاه‌های تهمت بترسید.» رسول الله(ص) المُتَكَلِّمُ يُعْرَفُ بِكَلَامِهِ. «تَكَلَّمُوا تُعْرَفُوا، فَإِنَّ الْمَرْءَ مَخْبُوءَ تَحْتَ لِسَانِهِ.» الإمام علي عليه السلام گوینده با سخنش شناخته می شود. «سخن بگویید تا شناخته شوید، زیرا شخصیت [انسان زیر زبانش پنهان است.» امام على(ع) فی بَعْضِ الْأَوْقَاتِ قُدرَةُ الْكَلَامِ أَقْوَى مِنَ السَّلَاحِ. «رَبُّ الْكَلَامِ كَالْحُسَامِ.» الإمام علي عليه السلام گاهی وقت‌ها قدرت سخن از اسلحه، قوی‌تر است. «چه بسا سخنی که مانند شمشیر است.» امام على(ع) وَرَبُّ الْكَلَامِ يَجْلِبُ لَكَ الْمَشَائِلَ. «فَكَرِّرْ ثُمَّ تَكَلَّمْ تَسْلِمْ مِنَ الرَّلَلِ.» الإمام علي عليه السلام

و چه بسا سخنی که برای تو مشکلات به بار می آورد. «بیندیش سپس سخن بگو تا از لغزش در امان بمانی.» امام على(ع) یَجِبُ عَلَى الْإِنْسَانِ الإِجْتِنَابُ عَنْ ذِكْرِ الْأَقْوَالِ الَّتِي فِيهَا احْتِمَالُ الْكِذْبِ. «لَا تُحَدِّثُ بِمَا تَخَافُ تَكْذِيبَهُ.» الإمام علي عليه السلام انسان باید از بیان گفته‌هایی که در آن احتمال دروغ است بپرهیزد. «سخن نگو درباره چیزی که از تکذیب کردنش می ترسی.»

طوبی لمن لا يخاف الناس من لسانه. «مَنْ خَافَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِهِ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ.» رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم خوشبا به حال کسی که ، مردم از زبانش نمی ترسند. «هر کس مردم از زبانش بترسند، از جهنمیان است.» رسول الله (ص) و مِنْ آدَابِ الْكَلَامِ قِيلَتْهُ، «خَيْرُ الْكَلَامِ مَا قَلَ وَ دَلَّ.» «الإمامُ علىٰ عليه السَّلامُ وَقَاتَ رَجُلٌ جَمِيلٌ الْمَظَاهِرِ أَمَامَ سُقْرَاطَ

واز آداب سخن گفتن ، کم بودن آن است، بهترین سخن آنست که کم و راهنمای باشد.» امام علی (ع)

مردمی خوش منظر (خوبرو) در برابر سقراط ایستاد

که به لباسها و قیافه‌اش می‌بالید،
يَقْتَرِنُ بِمَلَابِسِهِ وَ بِمَظَاهِرِهِ،

سقراط به او گفت: سخن بگو تا تو را ببینم.
فَقَالَ لَهُ سُقْرَاطٌ: تَكَلَّمْ حَتَّى أَرَاكَ.

عَيْنُ الصَّحِيحِ وَ الْخَطَأُ حَسَبَ نَصَّ الدَّرِسِ.

☒	١ - الَّذِي يَتَكَلَّمُ فِي مَا لَا يَعْلَمُ، يَقْعُدُ فِي خَطَأٍ . کسی که درباره آنچه نمی‌داند سخن می‌گوید، به خطا می‌افتد.
☐	٢ - مَنْ خَافَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِهِ فَهُوَ قَوِيٌّ. هر کس که مردم از زبانش بترسند پس او نیرومند است.
☒	٣ - عَلَيْنَا أَنْ لَا نَجْرِحَ الْآخَرِينَ بِلِسَانِنَا. ما نباید دیگران را با زبانمان زخمی کنیم (برنجانیم).
☒	٤ - الَّذِي لَا يَتَكَلَّمُ لَا يُعْرَفُ شَائِهُ. کسی که سخن نمی‌گوید، ارزشش شناخته نمی‌شود.
☒	٥ - لَا نُحَدِّثُ بِمَا نَخَافُ تَكْذِيَّهُ. در مورد چیزی که از تکذیبیش می‌ترسیم، سخن نمی‌گوییم.

اعلموا

الْجُمْلَةُ بَعْدَ النَّكِرَةِ

معمولًا هنگامی که بعد از اسمی نکره ، فعلی بباید که آن اسم نکره را توصیف کند، در ترجمه به فارسی بعد از آن اسم ؛ حرف ربط « که » می آید و فعل مطابق شرایط جمله ترجمه می شود. مثال:

شاهدنا سنجاباً يَقْفِرُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ . سنجابی را دیدیم که از درختی به درختی می پرید.

إِرْضَاءُ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُنْذِرُكُ . راضی ساختن مردم، هدفی است که به دست آورده نمی شود.

رأيَتُ وَلَدًا يَمْشِي بِسْرُعَةٍ . پسری را دیدم که به سرعت راه می رفت.

عبارت (رأيَتُ وَلَدًا يَمْشِي بِسْرُعَةٍ) از دو جمله تشکیل شده، و بعد از اسم نکرهی « ولَدًا » فعل مضارعی آمده است که « ولَدًا » را توصیف می کند؛ در ترجمهی فارسی بین دو جمله ، حرف ربط « که » می آید و فعل مضارع نیز معمولًا ماضی استمراری ترجمه می شود .

ماضی + مضارع = ماضی استمراری

اما اگر فعل اوّل مضارع باشد، ترجمة فعل دوم چگونه خواهد بود؟ به مثال دقّت کنید.

أُفْتَشُ عَنْ مُعْجَمٍ يُسَاعِدُنِي فِي فَهْمِ الْصَّوْصِ . دنبال فرهنگ لغتی می گردم که مرا در فهم متون کمک کند.

مضارع + مضارع = مضارع التزامی

اکنون به ترجمهی جملهی زیر دقّت کنید.

اشْتَرِيتُ الْيَوْمَ كِتَابًا قَدْ رَأَيْتُهُ مِنْ قَبْلِ . امروز کتابی را خریدم که قبلآن را دیده بودم.(دیدم)

ماضی + ماضی = ماضی بعید یا ماضی ساده

إختبر نفسك : ترجم هذه العبارة حسب قواعد الدرس ثم عين نوع الأفعال.

اللهم إني أسوذ بك من نفس لا تشبع و من قلب لا يخشع

فعل مضارع منفي   فعل مضارع منفي

خداوند!! همانا من به تو پناه می برم از نفسی که سیر نشود و از قلبی که فروتنی نکند

و من علم لا ينفع و من صلة لا ترفع و من دعاء لا يُسْمَع . (من تعقيبات صلاة العصر)

فعل مضارع منفي   فعل مضارع منفي، مجهول

و علمی که سود نرساند و نمازی که بالا برده نشود و دعایی که شنیده نشود.

التّمرينُ الأوّلُ: إملاً الفراغ في آياتِ نصِّ الدرسِ وَ أحاديثِ بِكلِماتٍ صَحِيحةٍ.

١ - * أدعُ إلى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادُلُهُمْ بِالْتَّى هِيَ أَحْسَنُ * النَّحل: ١٢٥

با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آنان به [شیوه‌ای] که نیکوتر است مجادله نمای.

٢ - * وَ لَا تَقْفُ ما لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ * الإسراء: ٢٦
واز چیزی که بدان علمی نداری پیروی مکن.

٣ - * لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ * الصَّافَّ: ٢
چرا چیزی می گویید که انجام نمی دهید؟!

٤ - «كَلَمُ النَّاسِ عَلَى قَدْرِ عِقْوَلِهِمْ ..» رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم «با مردم به اندازه عقل‌هایشان سخن بگو.»

Konkur.in

٥ - «تَكَلَّمُوا تُعْرَفُوا إِنَّ الْمُرْءَ مَخْبُوءٌ تَحْتَ لِسَانِهِ .» الإمام علي عليه السلام

«سخن بگویید تا شناخته شوید زیرا [شخصیت] انسان زیر زبانش پنهان است.»

٦ - «مَنْ خَافَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِهِ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ .» رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم

«هر کس مردم از زبانش بهراسند، از جهنمیان است.»

الْتَّمْرِينُ الثَّانِي: تَرْجِمُ الْأَحَادِيثَ، ثُمَّ عَيْنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

١ - إِنْ مِنْ شَرِّ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ تُكْرِهُ مُجَالِسَتُهُ لِنُخْشِيهِ . رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(الفِعلُ المَجهُولُ وَالْجَارُ وَالْمَجْرُورُ)   فعل مجهول   جار و مجرور   جار و مجرور

قطعاً از بدترین بندگان خدا کسی است که به خاطر گفتار و کردار زشتی همنشینی با او ناپسند شمرده می شود.

٢ - أَتَقَى النَّاسُ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِي مَا لَمْ يَعْلَمْ . رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(إِسْمُ التَّفْضِيلِ وَالْمُضَافِ إِلَيْهِ)   اسم تفضيل   مضاف إليه

پرهیزکارترین مردم کسی است که حق را بگوید در آنچه که به سود او یا به زیان اوست.

٣ - قُلِ الْحَقُّ وَإِنْ كَانَ مُرَا . رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(فِعلُ الْأَمْرِ وَالْمَقْعُولُ)   فعل أمر   مفعول

٤ - لَا تَقُلْ مَا لَا تَعْلَمُ، بَلْ لَا تَقُلْ كُلَّ مَا تَعْلَمُ . أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ (الْمُضَارِعُ الْمَنْفِيُّ وَفِعلُ النَّهْيِ)

فعل نهي   مضارع منفي   فعل نهي

هر آنچه نمی دانی نگو ، البته هر آنچه [هم] می دانی نگو.

برای صرف جویی برکه جای تمرين سوم وچارم را عوض کردم.

الْتَّمْرِينُ الرَّابِعُ: عَيْنِ فِي كُلِّ مَجْمُوعَةِ الْكَلِمَةِ الْغَرِيبَةِ.

غاز (گاز)

نوی (هسته)

١ - قِشر (پوست)

سیاج (پرچین)

قدَمْ (پا)

٢ - يَدْ (دست)

خطیئة (گناه)

حِصَّةَ (زنگ)

ذَنْبُ (گناه)

٣ - إِثْمٌ (گناه)

ذئب (گرگ)

لَيْنٌ (نرم)

كُلْبُ (سگ)

٤ - ثَعْلَبْ (روباء)

موظَّف (کارمند)

عَامِلٌ (کارگر)

مُزَارِعٌ (کشاورز)

٥ - زُيُوت (روغنها)

سمَك (ماهی)

قَمِيص (پیراهن مردانه)   فُسْتَان (پیراهن زنانه)

٦ - سِرْوَال (شلوار)

التمرین الثالث: ترجم کلمات الجدول المتقاطع، ثم اكتب رمزاً.

یجادل / میتان / تعلیم / حفلات / افلام / امرأة / معمراً / مزارع / تلمیذ / رائحة
حاسوب / أبناء / ألفان / أزهار / أسوار / إعصار / تبجیل / ساحات / گبائر

رمزاً

ل	ی	ج	ب	ت
ة	ر	م	ع	م
ل	د	ا	ج	ی
م	ی	ل	ع	ت
ع	ر	ا	ز	م
ت	ا	ل	ف	ح
ذ	ی	م	ل	ت
ة	أ	ر	م	إ
ة	ح	ئ	ا	ر
ن	ا	ف	ل	أ
ر	ا	ص	ع	إ
ر	ئ	ا	ب	ک
ت	ا	ح	ا	س
ن	ا	ت	ئ	م
م	ا	ل	ف	أ
ب	و	س	ا	ح
ر	و	ا	س	أ
ء	ا	ن	ب	أ
ر	ا	ه	ز	أ

۱	گرامی داشتن : تبجیل
۲	کھنسال : مُعْمَرَة
۳	ستیز می کند : یجادل
۴	یاد دادن : تعلیم
۵	کشاورز : مزارع
۶	جشن ها : حفلات
۷	دانش آموز : تلمیذ
۸	زن : امرأة
۹	بو : رائحة
۱۰	دو هزار : ألفان
۱۱	گردباد : إعصار
۱۲	گناهان بزرگ : گبائر
۱۳	میدان ها : ساحات
۱۴	دویست : میتان
۱۵	فیلم ها : أفلام
۱۶	رایانه : حاسوب
۱۷	دستبندها : أسوار
۱۸	فرزندان : أبناء
۱۹	شکوفه : أزهار

رمزاً جدول : قالَ رَسُولُ اللَّهِ: «جَمَالُ الْمَرءِ فَصَاحَةُ لِسَانِهِ». زیبایی انسان، شیوایی زبانش است.

الْتَّمْرِينُ الْخَامِسُ: تَرْجِمِ الْجُمَلَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيْنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

١ - سافَرْتُ إِلَى قَرِيَّةٍ شَاهِدْتُ صُورَتَهَا أَيَّامَ صِغَرَى. (الْمَجْرُورَ بِحَرْفِ جَرٌّ وَالْمَفْعُولَ)

مجرور به حرف جر مفعول

به روستایی مسافت کردم که عکسش را در ایام کودکی ام دیده بودم.

٢ - عَصَفَتْ رِيَاحٌ شَدِيدَةٌ خَرَبَتْ بَيْتًا جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ. (الصَّفَةُ وَالْمُضَافُ إِلَيْهِ)

مضافٌ إليه صفت صفت

باد شدیدی وزید که یک خانه را در کنار ساحل دریا ویران کرد.

٣ - وَجَدْتُ بَرَنَامَجًا يُسَاعِدُنِي عَلَى تَعْلِمِ الْعَرَبِيَّةِ. (الْمَفْعُولُ وَالْمُضَافُ إِلَيْهِ)

مضافٌ إليه مفعول

برنامه‌ای پیدا کردم که مرا در یادگیری عربی کمک می‌کرد.

٤ - الْكِتَابُ صَدِيقٌ يُنْقِذُكَ مِنْ مُصِبَّةِ الْجَهَلِ. (المُبَتَدَأُ وَالْخَبَرُ)

مبتدأ خبر

کتاب دوستی است که تو را از گرفتاری جهل و ندانی نجات می‌دهد.

٥ - يُغْجِبُنِي عِيدٌ يَفْرَحُ فِيهِ الْفَقَراءُ. (الْجَمْعُ الْمُكَسَّرُ، وَنُونُ الْوِقَايَةِ)

جمع مكسّر نون وقاية

از عیدی خوشم می‌آید که در آن بینوایان خوشحال شوند.

[يُعجبُ (فعل) + ن (نون وقاية) + ي (ضمير در نقش مفعول)]

Konkur.in

الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ: اكْتُبْ خَمْسَ عِبَاراتٍ بِالْعَرَبِيَّةِ حَوْلَ آدَابِ الْكَلَامِ.

..... - ٢	..... - ٣
..... - ٤	..... - ٥
- ١ - الْكَلَامُ يَجْرُ الْكَلَامَ .

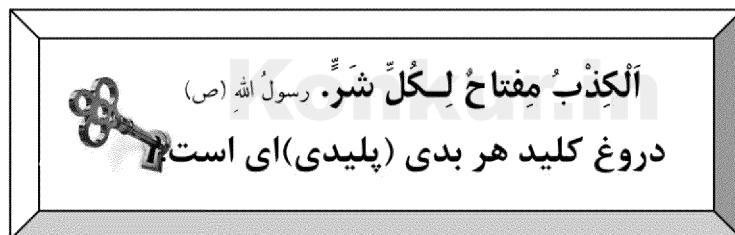
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

* إِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارُ *

بی گمان خدا کسی را که دروغگو و بسیار کافر است، راهنمایی نمی‌کند.

عاهَدَ : پیمان بست (مضارع : يُعاِهِدُ)	أَجَّلَ : به تأخیر انداخت
عِدَّةَ : چند	(مضارع : يُؤَجِّلُ / مصدر: تأجیل = آخر)
فَشِيلَ : شکست خورده (مضارع : يَفْشِلُ)	إِضْطَرَرَ : ناگزیر کرد (مضارع: يَضْطَرُ)
قَرَرَ : قرار گذاشت (مضارع : يُقرَرُ)	تُضْطَرُ : ناگزیر می‌شوی
كُنْ : باش	إطار : تایر، چارچوب
لَنْ : حرف نشانه‌ی آینده‌ی منفی	إطار احتیاطی : چرخ یدکی
مُحدَّدَ : مشخص شده	تَبَيَّنَ : آشکار شد (مضارع : يَتَبَيَّنُ)
مَقَالَ : گفتار = قول ، کلام	خُطْطَةَ : نقشه، برنامه «جمع: خطط»
نَدَبَ : فرا خواند (مضارع: يَنْدُبُ)	زاویَةَ : گوش «جمع: زوايا»
وَاجَهَ : رو به رو شد (مضارع: يُوَاجِهُ)	ساقَ : رانندگی کرد (مضارع : يَسُوقُ)
وَزَعَ : پخش کرد (مضارع: يُوَزَّعُ)	صُعُوبَةَ : سختی ≠ سهولة
	ضَمِّنَ : ضمانت کود (مضارع : يَضْمَنُ)

دروغ الکذبُ

جاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللّٰهِ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) فَقَالَ : عَلَمْنِي خُلُقاً يَجْمِعُ لِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ .
 فَقَالَ (ص) : لَا تَكُذِّبْ .

مردی بهسوی (نzd) پیامبر خدا – که درود خداوند بر او و خاندانش باد – آمد؛ پس گفت: به من خوبی (اخلاقی) بیاموز که خیر دنیا و آخرت برایم جمع کند، پس (حضرت) فرمود: دروغ نگو.

وَ قَالَ الْإِمَامُ عَلَىٰ عَلِيهِ السَّلَامُ : خَيْرٌ إِخْوَانِكَ مَنْ دَعَاكَ إِلَى صِدْقِ الْمَقَالِ بِصِدْقِ مَقَالِهِ ،

وَ امَامٌ عَلَىٰ - كَه بِراو سلام باد - فَرَمِود : بِهٰتَرِين بِرا درانٰت (دوستانٰت)، كَسَى اسٰتَهٰت كَه با راستگویی اش تو را به راستگویی دعوت کند

وَ نَدَبَكَ إِلَى أَفْضَلِ الأَعْمَالِ بِحُسْنِ أَعْمَالِهِ .

وَ با نیکوکاری هایش (خوش رفتاری هایش، اعمال نیک خود)، تو را به بهترین اعمال فرا خواند.

إِذْنْ فَكُنْ صَادِقًا مَعَ نَفْسِكَ وَ مَعَ الْآخَرِينَ فِي الْحَيَاةِ ، وَ لَا تَهْرُبْ مِنَ الْوَاقِعِ أَبَدًا ،

بنابراین در زندگی ، با خودت و دیگران صادق باش ، و هرگز از واقعیت فرار نکن ،

فَإِنْ هَرَبَتَ مِنَ الْوَاقِعِ فَسَوْفَ تَوْجِهُ مَشَاكِلٍ وَ صُعُوبَاتٍ كَثِيرَةً ،

پس اگر از واقعیت فرار کنی ، با مشکلات و سختی های زیادی رو برو خواهی شد ،

وَ بَارِهَا بِهِ دَرُوغَ گَفْتَن نَاجِزِير (مُجْبُور) مَى شَوَى ، وَ تُضْطَرُ إِلَى الْكِذْبِ عِدَّةَ مَرَّاتٍ ،

وَ بَعْدَ ذَلِكَ يَتَبَيَّنُ كِذْبُكَ لِلآخَرِينَ ، فَتَفَشَّلُ فِي حَيَاتِكَ .

و بعد از آن دروغت برای دیگران آشکار می شود ، پس در زندگی ات شکست می خوری.

وَ هَذِهِ قِصَّةٌ قَصِيرَةٌ تُبَيَّنُ لَكَ نَتْيَاجَةَ الْكِذْبِ :

و این قصه‌ای کوتاه است که نتیجه‌ی دروغ گفتن را برایت آشکار می کند:
قرَرَ أَرْبَعَةُ طُلَابٍ أَنْ يَغِيِّبُوْا عَنِ الْإِمْتِحَانِ چهار دانشجو قرار گذاشتند که در امتحان حاضر نشونند

پس با استناد به وسیله تلفن تماس گرفتند و به او گفتنند: فَاتَّصَلُوا بِالْأُسْتَاذِ هَاتِفًا وَ قَالُوا لَهُ:

أَحَدُ إِطَارَاتِ سَيَارَتِنَا انْفَجَرَ، وَ لَيْسَ لَنَا إِطَارٌ احْتِيَاطٌ،

یکی از تایرهای خودرویمان ترکید، و چرخ یدکی (زاپاس) نداریم،

وَ لَا تُوجَدُ سِيَارَةٌ تَنْقُلُنَا إِلَى الْجَامِعَةِ ، وَ نَحْنُ الْآنَ فِي الْطَّرِيقِ بَعِيدُونَ عَنِ الْجَامِعَةِ ،

و خودرویی که ما را به دانشگاه برساند، وجود ندارد، و ما اکنون در راه، دور از دانشگاه هستیم،

وَ لَنْ نَسْتَطِعَ الْحُضُورَ فِي الْإِمْتِحَانِ فِي الْوَقْتِ الْمُحَدَّدِ.

و نخواهیم توانست که در وقت مشخص شده در امتحان حاضر شویم.

وَافَقَ الْأَسْتَاذُ أَنْ يُؤَجِّلَ لَهُمُ الْإِمْتِحَانَ لِمُدَّةٍ أُسْبُوعٍ وَاحِدٍ،

استاد موافقت کرد که امتحان را به مدت یک هفته برای آنها به تأخیر(عقب) اندازد،

فَفَرَّحَ الطُّلَابُ بِذَلِكَ ؛ لِأَنَّ خُطْبَهُمُ لِتَأْجِيلِ الْإِمْتِحَانِ نَجَحتَ.

پس دانشجویان به خاطر آن اموضع خوشحال شدند؛ برای اینکه نقشه‌ی آنها برای تأخیر(عقب) انداختن امتحان پیروز شد. (نقشه آنها گرفت)

فِي الْأَسْبُوعِ التَّالِي در هفته‌ی بعد

حَضَرُوا لِلْإِمْتِحَانِ فِي الْوَقْتِ الْمُحَدَّدِ، در زمان مشخص شده برای امتحان حاضر شدند،

وَ طَلَبَ الْأَسْتَاذُ مِنْهُمْ أَنْ يَجِلسَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ فِي زَوْيَةٍ مِنْ قَاعَةِ الْإِمْتِحَانِ ، لِيُفَرَّقَّهُمْ ،

و استاد از آنها خواست که هر یک از آنها در گوشه‌ای از سالن امتحان بنشینند، برای اینکه جدایشان کند،

سپس برگه‌های امتحان را میان آنها پخش کرد. ثُمَّ وَزَعَ عَلَيْهِمْ أُوراقَ الْإِمْتِحَانِ.

لَمَّا نَظَرُوا إِلَى الْأَسِيلَةِ ، تَعَجَّبُوا لِأَنَّهَا كَانَتْ هَكَذَا :

وقتی به سؤال‌ها نگاه کردند، تعجب کردند زیرا آن (سؤالات) این‌چنین بود:

چرا تایر ترکید؟ لِمَاذَا انْفَجَرَ الْإِطَارُ؟

کدام تایر از خودروی شما ترکید؟

أَيُّ إِطَارٍ مِنْ سِيَارَتِكُمْ انْفَجَرَ؟

فی أَيْ طَرِيقٍ وَقَعَ هَذَا الْحَادِثُ؟

ترتیب نشستن قان در خودرو چه بود؟

ما هو ترتيب جلوسكم في السيارة؟

چگونه توانستید مشکلتان را حل کنید؟

كيف استطعتم أن تحلوا مشكلاتكم؟

هنگام ترکیدن تایر ساعت چند بود؟

كم كانت الساعة عند انفجار الإطار؟

چه کسی از شماها اتومبیل را در آن وقت می‌راند؟

منْ كَانَ مِنْكُمْ يَسْوُقُ السَّيَارَةَ فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ؟

هل تَضْمَنُ أَنْ يُجِيبَ أَصْدِيقَاؤُكَ مِثْلَ إِجَابِتِكَ؟ آيا ضمانت می‌کنی که دوستانت مانند جواب تو، پاسخ دهند؟

خَجَلَ الطُّلَابُ وَنَدِمُوا وَاعْتَذَرُوا مِنْ فِعْلِهِمْ ،

دانشجویان شرمنده شدند و پشیمان شدند واز کارشان پوزش خواستند،

نَصَحَّهُمُ الْأُسْتَاذُ وَقَالَ : مَنْ يَكْذِبْ لَا يَنْجَحْ.

استاد آن‌ها را نصیحت کرد و گفت: هر کس دروغ بگوید موفق نمی‌شود.

عَاهَدَ الطُّلَابُ أُسْتَاذَهُمْ عَلَى أَنْ لَا يَكْذِبُوا ، وَقَالُوا لَهُ نَادِمِينَ : تَعَلَّمْنَا دَرْسًا لَنْ نَنْسَاهُ أَبَدًا.

دانشجویان با استادشان پیمان بستند (قول دادند) که دروغ نگویند، و با پشیمانی به او گفته‌ند: درسی آموختیم که هرگز آن را فراموش نخواهیم کرد.

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئِلَةِ التَّالِيَةِ حَسَبَ نَصْ الدَّرِسِ.

١ - هَلْ وَافَقَ الْأَسْتَاذُ أَنْ يُؤَجِّلَ الْإِمْتِحَانَ لِلْطَّلَابِ لِمُدَّةِ أَسْبُوعَيْنِ؟

آیا استاد موافق کرد که امتحان را برای مدت دو هفته به تاخیر اندازد؟

لَا، وَافَقَ الْأَسْتَاذُ أَنْ يُؤَجِّلَ لَهُمُ الْإِمْتِحَانَ لِمُدَّةِ أَسْبُوعٍ وَاحِدٍ.

استاد موافق کرد که امتحان را به مدت یک هفته برای آنها به تاخیر(عقب) اندازد.

٢ - مَاذَا قَالَ الرَّجُلُ لِرَسُولِ اللَّهِ(ص) حِينَ جَاءَ إِلَيْهِ؟

مرد به پیامبر خدا (ص) چه گفت وقتی که نزد او آمد؟

قَالَ: عَلِمْنِي خُلُقاً يَجْمِعُ لِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

گفت: به من خلق و خوبی بیاموز که خیر دنیا و آخرت برایم جمع کند.

٣ - مَا قَالَ الطَّلَابُ لِأَسْتَاذِهِمْ نَادِمِينَ؟

قالوا لَهُ نَادِمِينَ: تَعْلَمْنَا دَرْسًا لَنْ نَنْسَاهُ أَبَدًا.

با پشیمانی به او گفتند: درسی آموختیم که هرگز آن را فراموش نخواهیم کرد.

٤ - مَنْ قَالَ «مَنْ يَكْذِبْ لَا يَنْجُحْ؟»؟

آن سخن را استاد گفت. چه کسی گفت «هر کس دروغ بگوید موفق نمی شود»؟

٥ - كَيْفَ اَتَصَلَ الطَّلَابُ بِالْأَسْتَاذِ؟

چگونه دانشجویان با استاد تماس گرفتند.

٦ - لِمَاذَا فَرَحَ الطَّلَابُ؟

چرا دانشجویان خوشحال شدند؟

لَأَنَّ خُطَّبُهُمْ لِتَأْجِيلِ الْإِمْتِحَانِ نَجَحَتْ.

چون نقشه‌ی آنها برای به تاخیر انداختن امتحان پیروز شد. (نقشه‌ی آنها گرفت)

اعلموا

ترجمة الفعل المضارع (۱)

حروف «آن» : که «» و «گی»، لِ، لِکَی، حَتَّی : تا ، برای اینکه» بر سر فعل مضارع می‌آیند و در معنای آن تغییر ایجاد می‌کنند ; فعل هایی که دارای این حروف‌اند، در فارسی «مضارع التزامی» ترجمه می‌شوند؛ مثال:

يَحْكُمُ : داوری می‌کند   حَتَّی يَحْكُمَ : تا داوری کند

يُحاوِلُونَ : تلاش می‌کنند   أَنْ يُحاوِلُوا : که تلاش کنند

تَفَرَّحُونَ : شاد می‌شوید   لِكَيْ تَفَرَّحُوا : تا شاد شوید

يَجْعَلُ : قرار می‌دهد   لِيَجْعَلَ : تا قرار بدهد

يَذْهَبُنَ : می‌روند   كَيْ يَذْهَبُنَ : تا بروند

فعل مضارع دارای «لن» معادل «آینده‌ی منفی» در زبان فارسی است؛ مثال:

لَنْ تَتَالَّوْ : دست نخواهد یافت   تَنَالُونَ : دست می‌باید

این حروف در انتهای فعل مضارع تغییراتی را ایجاد می‌کنند. (به جز در ساختهایی مانند يَفْعَلُنَ و تَقْعُلُنَ) که آشنایی با این تغییرات، از اهداف آموزشی کتاب درسی نیست.

إِخْتِبِرْ نَفْسَكَ : ترَجِمَ الْأَيْتَنِ وَ الْحَدِيثَ حَسَبَ قوَاعِدِ الدَّرِسِ؛ ثُمَّ عَيْنِ الْأَفْعَالِ الْمُضَارِعَةَ.

۱ - * وَعَسَى أَنْ تَكَرَّهُوا شَيْئًا وَ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَ هُوَ شَرٌّ لَكُمْ * البقرة: ۲۱۶

و چه بسا چیزی را ناپسند بشمارید در حالی که آن برای شما خیر است، و چه بسا چیزی را دوست داشته باشید با این‌که آن برای شما بد است .

۲ - * أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَبْعَثُ فِيهِ وَ لَا خُلَّهُ وَ لَا شَفَاعَةٌ * البقرة: ۲۵۴

از آنچه به شما روزی داده ایم انفاق کنید پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی و نه شفاعتی .

۳- مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ وَالْمُعَارَضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمَ وَالْحُكْمُ بِمَا لَا يَعْلَمُ. الإمام الصادق عَلَيْهِ السَّلَامُ

از [جمله] اخلاق نادان، جواب دادن است قبل از اینکه بشنود؛ و به مخالفت بر می خیزد پیش از آن که بفهمد؛ و در آنچه نمی داند داوری و قضاوی می کند (نظر می دهد).

حوارُ (فِي الصَّيْدَلَةِ) : گفتگو (در داروخانه)

الصَّيْدَلَى : داروفروش	الحاجُ : حاجی
<p>أَعْطِنِي الْوَرَقَةَ: برگه را به من بده:</p> <p>مِحرَار، حُبوبٌ مُسَكِّنَةٌ لِلصُّدَاعِ، حُبوبٌ مُهَدِّنةٌ،</p> <p>دِمَاسِنْج، قرص‌های تِسْكِين سردِرد، قرص‌های آرام‌بخش</p> <p>کَبْسُولْ أمبیسیلین، قُطْنٌ طَبَّیٌّ، مَرْهَمٌ لِحَسَاسِيَّةِ الْجَلْدِ ...</p> <p>کَبْسُولْ آمپی‌سیلین، پنبه‌ی طبی، پماد ضد‌حساسیت پوست</p> <p>لا بَأْسَ، وَلَكِنْ لَا أُعْطِيكَ أمبیسیلین.</p> <p>اشکالی ندارد، ولی آمپی‌سیلین بہت نمی دهم.</p>	<p>عَفْوًا، مَا عِنْدِي وَصْفَةٌ</p> <p>بِبَخْشِيد نسخه‌ای ندارم</p> <p>وَ أَرِيدُ هَذِهِ الْأَدْوِيَةِ الْمَكْتُوبَةَ عَلَى الْوَرَقَةِ.</p> <p>وَدَارُوهَاتِ نوشتَه شَدَه روی این برگه را می خواهم.</p>
<p>لِأَنَّ بَيْعَهَا بِدُونِ وَصْفَةٍ غَيْرُ مَسْمُوحٍ.</p> <p>زِيرَا فِروْش آن بِدُونِ نسخه ممنوع است. (مجاز نیست)</p> <p>لِمَنْ تَشَتَّرَى هَذِهِ الْأَدْوِيَةَ؟</p> <p>برای چه کسی این داروها را می خری؟</p>	<p>لِمَاذَا لَا تُعْطِينِي؟</p> <p>چرا به من نمی دهی؟</p>
<p>رَجَاءً، راجِعُ الطَّبِيبِ، الشَّفَاءُ مِنَ اللَّهِ.</p> <p>لَطْفًا بِهِ پِزْشَكَ مراجِعَه کن؛</p> <p>بِهِبُودِی از خداست.</p>	<p>أشتریها لِرُمَلَائِی فِي الْقَافِلَةِ يَا حَضَرَةَ الصَّيْدَلَى .</p> <p>آن را برای همراهانم در کاروان می خرم</p> <p>ای جناب داروخانه دار</p>

التمرين الأول: أي فعل من أفعال معجم الدرس يناسب التوضيحات التالية؟

- واجهة : رو به رو شد . ١ - شاهد وجهًا لوجه . رو در رو شد .
- تبين : آشکار شد . ٢ - ظهر و صار واضحًا . آشکار و روشن شد .
- فشل : شکست خورد . ٣ - لم ينجح بل خسراً . موفق نشد بلکه زیان دید .
- عاهد : پیمان بست . ٤ - أعطاه عهداً و قوله بأن يفعل شيئاً به او پیمان و قولی داد که چیزی انجام بدهد .
- قرر أن يفعل ما قصده مع التأخير . قرار گذاشت که آنچه را قصد کرده، با تأخیر انجام دهد . ٥ - قرر أن يفعل ما قصده مع التأخير .

التمرين الثاني: ترجم الأحاديث، ثم عين المطلوب منك.

- ١ - لا تغروا بصلاتهم ولا بصيامهم ... ولكن اختبروهم عند صدق الحديث وأدا الإمامة . الإمام الصادق عليه السلام
 فعل امر فعل نهي
 (فعل الأمر و فعل النهي) فریب نماز و روزه آنها (مردم) را نخورید ... بلکه آنها را هنگام راستگویی و امانتداری بیازمایید .
- ٢ - لا تستشير الكذاب فإنه كالسراب يقرب عليك البعيد ويبعده عليك القريب . أمير المؤمنين عليه السلام
 اسم مبالغه
 (اسم المبالغة) با شخص دروغگو مشورت نکن، زیرا که او مانند سراب است، دور را بر تو نزدیک و نزدیک را بر تو دور می سازد .
- ٣ - يبلغ الصادق بصدقه ما لا يبلغه الكاذب باحتياله . أمير المؤمنين عليه السلام
 فاعل فاعل
 (الفاعل) راستگو با راستگویی خود می رسد به آنچه که دروغگو با دروغگویی اش نمی رسد .
- ٤ - لا تحدث الناس بكل ما سمعت به . أمير المؤمنين عليه السلام (فعل النهي)
 فعل نهي
 همهی آنچه را که شنیدی اش به مردم نگو (با مردم در میان نگذار) .

التمرينُ الثالثُ: عَيْنِ الْكَلِمَةِ الَّتِي لَا تُنَاسِبُ الْكَلِمَاتِ الْأُخْرَى مَعَ بَيَانِ السَّبَبِ.

☐ كلام (گفتار)	☐ قول (سخن)	☐ إطار (تاییر)	☐ مقال (کلام)
☐ حدث (سخن گفت)	☐ كمل (تمکیل کرد)	☐ تکلم (صحبت کرد)	☐ کلم (سخن گفت)
☐ تأجیل (به تأخیر انداختن)	☐ أثمار (میوه‌ها)	☐ أغصان (شاخه‌ها)	☐ جذوع (تنه‌ها)
☐ يخنق (خفه می‌کند)	☐ يُزْرَعُ (می‌کارد)	☐ يُنْبَتُ (می‌روید)	☐ یغرس (می‌کارد)
☐ أَحْمَرَ (سرخ)	☐ أَسْوَدَ (سیاه)	☐ أَخْضَرَ (سبز)	☐ أَكْرَمَ (گرامی‌تر)

وزن فعل اگر به معنی رنگ باشد ، اسم تفضیل نیست ؛ (بلکه صفت مشبّه است که شما نخوانده‌اید) .

التمرينُ الرابعُ : ترجم الآياتِ، ثُمَّ عَيْنِ المَطْلوبِ مِنْكَ.

(فعل الأمر)

١ - * ... فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا ... * الآعراف: ٨٧

صبر کنید تا خداوند میان ما داوری کند. (حكم کند)

(المضاف إليه)

٢ - * ... يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ ... * الفتح: ١٥

المضاف إليه : الله

می‌خواهند که کلام خداوند را عوض کنند.

(الفاعل)

٣ - * ... مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ ... * المائدۃ: ٦

الفاعل : الله

خداوند نمی‌خواهد (تا) برای شما سختی قرار دهد.

(الفعل الماضي)

٤ - * ... لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ ... * آل عمران: ١٥٣

الفعل الماضي : فات

برای این که به آنچه از دستتان رفته، ناراحت نشوید.

(الفعل المضارع)

٥ - * لَنْ تَنْأِلُوا الْبَرَ حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ... * آل عمران: ٩٣

به نیکوکاری دست نخواهید یافت تا از آنچه دوست می‌دارید انفاق کنید.

الْتَّمْرِينُ الْخَامِسُ : تَرْجِيمُ الْجُمَلِ التَّالِيَةِ.

١ - اجْلِسْ عَلَى الْكُرْسِيِّ .

روی صندلی بنشین .

٢ - تَجْلِسُ مَعَ زَمِيلِكَ :

صبر کن تا بنشینند .

٣ - إصْبِرْ لِكَيْ يَجْلِسَ :

با بهترین مردم همنشینی کن .

٤ - جَالِسٌ خَيْرَ النَّاسِ :

آنجا ننشینید .

٥ - لَا تَجْلِسُوا هُنَاكَ :

هرگز اینجا نخواهند نشست .

٦ - لَنْ يَجْلِسُنَّ هُنَا :

می خواهم که بنشینم .

٧ - أُرِيدُ أَنْ أَجِلِسَ :

بازگشتم تا بنشینیم .

٨ - رَجَعْنَا لِنَجْلِسَ :

سایت کنکور

Konkur.in

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

«الإِنْسَانُ بِكُلِّ لِسَانٍ إِنْسَانٌ * أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلٰى عَلٰيِّ الْسَّلَامُ
انسان با [دانستن] هر زبان [جدیدی] یک انسان است .

شهاده : مدرک عَدَّ : به شمار آورده، شمرده (مضارع : يَعُدُ) فخریه : افتخاری فرنسيه : فرانسوی قارب : نزدیک شد ما یقارب : «نزدیک به» محاضره : سخنرانی مَدَ : کشیدن، گسترش مُسْتَشْرِق : خاورشناس مُعْجَبَة بِ : شیفته‌ی (أَعْجَبَ ، يُعْجِبُ) مقابلة : مصاحبه مُنْذُ : از هنگام	اُردیه : اردو اشاره : اشاره کرد (مضارع : يُشیرُ) الْقَى : انداخت (مضارع: يُلْقَى) كانتْ تُلْقَى مُحَاضَرَةً : سخنرانی می کرد إنگلیزیه : انگلیسی آنکارا : آنکارا اوصی : سفارش کرد (مضارع : يوصی) ثقافی : فرهنگی « ثقافة : فرهنگ » حصلَ عَلَى : به دست آورده (مضارع : يَحْصُلُ) حضارة : تمدن دکتوراه : دکترا شَكَلَ : تشکیل داد (مضارع : يُشكّلُ)
---	--

الإِمامُ عَلٰى (ع) : «الإِنْسَانُ بِكُلِّ لِسَانٍ إِنْسَانٌ
انسان با [دانستن] هر زبان [جدیدی] یک انسان است .

آنہ ماری شیمل

تُعَدُ الدُّكْتُورَةُ « آنہ ماری شیمل » مِنْ أَشْهَرِ الْمُسْتَشْرِقِينَ.

دکتور آنہ ماری شیمل از مشهور ترین خاورشناسان شمرده می شود (به شمار می آید) .

وُلِدَتْ فِي « أَلمانيا » وَ كَانَتْ مُنْذُ طُفولِيْها مُشْتَاقَةً إِلَى كُلِّ مَا يَرْتَبِطُ بِالشَّرْقِ وَ مُعْجَبَةً بِإِيْران.

در آلمان به دنیا آمد و از زمان کودکی اش مشتاق هر چیزی که به خاور مربوط می شد ، بود ؛ و شیفته‌ی ایران بود.

کانَ عُمرُهَا خَمْسَةَ عَشَرَ عَامًا حِينَ بَدَأَتْ بِدِرَاسَةِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ.

وقتی شروع کرد به تحصیل زبان عربی، ۱۵ سالش بود.

حَصَلَتْ عَلَى شَهَادَةِ الدُّكْتُورَاہ فِي الْفَلْسَفَةِ وَ الدِّرَاسَاتِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَ هِيَ فِي التَّاسِعَةَ عَشْرَةَ مِنْ عُمُرِهَا؛

مدرک دکتورا در فلسفه و تحصیلات اسلامی را، در حالی که ۱۹ ساله بود؛ به دست آورد.

تَعَلَّمَتِ اللُّغَةُ الْتُّرْكِيَّةُ وَ دَرَسَتْ فِي جَامِعَةِ أَنْقَرَةِ.

زبان ترکی را آموخت و در دانشگاه آنکارا درس داد.

كَانَتْ شِيمِيلْ تَدْعُو الْعَالَمَ الْفَرْبِيَّ الْمُسِيْحِيَّ لِفَهِمِ حَقَائِقِ الدِّيَنِ الْإِسْلَامِيِّ وَ الْإِطْلَاعِ عَلَيْهِ.

شیمیل دنیای غرب مسیحی را به فهم حقایق دین اسلامی و آگاهی نسبت به آن دعوت می‌کرد.

وَ هَذَا الْعَمَلُ رَفَعَ شَانَهَا فِي جَامِعَاتِ الدُّولِ الْإِسْلَامِيَّةِ،

و این کار مقام و جایگاهش را در دانشگاه‌های دولت‌های اسلامی بالا برد،

فَحَصَلَتْ عَلَى دُكْتُورَاہ فَخْرِيَّةٍ مِنْ جَامِعَاتِ السُّنْدِ وَ إِسْلَامِ آبَادِ وَ بِيشَافُورِ وَ قُونِيَّةِ وَ طَهْرَانِ.

پس دکترای افتخاری خود را از دانشگاه‌های سند و اسلام آباد و پیشاور و قونیه و تهران به دست آورد.

إِنَّهَا تَعَلَّمَتْ لُغَاتٍ كَثِيرَةً مِنْهَا الْفَارَسِيَّةُ وَ الْعَرَبِيَّةُ وَ التُّرْكِيَّةُ وَ الْإِنْجِلِيزِيَّةُ وَ الْفَرَنَسِيَّةُ وَ الْأُرْدِيَّةُ؛

قطعاً او زبان‌های بسیاری آموخت؛ از جمله: فارسی و عربی و انگلیسی و فرانسوی و اردو؛

وَ كَانَتْ تُلْقِي مُحَاضَرَاتٍ بِالْلُّغَةِ الْفَارَسِيَّةِ.

و به زبان فارسی سخنرانی می‌کرد.

فَهِيَ كَانَتْ كَمَا قَالَ الْإِمامُ عَلَىٰ (ع) :

پس او همانطور بود که امام علی (ع) فرمود:

«الإِنْسَانُ بِكُلِّ لِسَانٍ إِنْسَانٌ» انسان با [دانستن] هر زبان [جدیدی] یک انسان است .

اَلْفَتْ شِيمِيلْ اَكْثَرَ مِنْ مِئَةِ كِتابٍ وَ مَقَالَةٍ مِنْهَا كِتابٌ حَوْلَ شَخْصِيَّةِ جَلَالِ الدِّينِ الرُّومِيِّ.

شیمل بیشتر از ۱۰۰ کتاب و مقاله نوشت؛ از جمله کتابی پیرامون شخصیت جلال الدین رومی.

هی کانت تُحِبُّ الْعِيشَ فِي الشَّرْقِ، لِذِلِكَ دَرَسَتْ مُدَّةً طَويَّةً فِي الْهِنْدِ وَ باكِستانِ،

او زندگی در شرق را دوست می‌داشت، برای همین مدت طولانی در هند و پاکستان درس داد.

وَ دَرَسَتْ كَذِلِكَ مَا يُقَارِبُ خَمْسَةً وَ عِشْرِينَ عَامًا فِي جَامِعَةِ هَارْفَارَدِ.

و همینطور نزدیک به ۲۵ سال در دانشگاه هاروارد درس داد.

قَبْلَ وَفَاتِهَا أَوْصَتْ شِيمِيلْ زُمَلَاءَهَا أَنْ يُشَكَّلُوا فَرِيقًا لِلْحُجَّارِ الدِّينِيِّ وَ التَّقَافِيِّ يَكُونُ هَدْفُهُ الْأَعْلَى «مَدَّ جُسُورِ الصَّدَاقَةِ

وَ التَّفَاهُمِ بَيْنَ أُورُوبَا وَ الْعَالَمِ الْإِسْلَامِيِّ» وَ «الإِتَّحَادَ بَيْنَ الْحَضَارَاتِ».

شیمل پیش از وفاتش دوستانش (همکارانش) را سفارش کرد که گروهی را برای گفتگوی دینی و فرهنگی تشکیل دهند که هدف والایش «کشیدن پلهای صداقت و تفاهم میان اروپا و جهان اسلامی و اتحاد بین تمدن‌ها» می‌باشد.

أشارتْ شِيمِيلْ فِي إِحْدَى مُقَابَلَاتِهَا إِلَى الْأَدْعِيَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَ قَالَتْ:

شیمل در یکی از مصاحبه‌هایش به دعاهای اسلامی اشاره کرد و گفت:

«أَنَا أَقْرَأُ الْأَدْعِيَةَ وَ الْأَحَادِيثَ الْإِسْلَامِيَّةَ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ وَ لَا أَرَاجِعُ تَرْجِمَتَهَا».

«من دعاها و حدیث‌های اسلامی را به زبان عربی می‌خوانم و به برگردان (ترجمه) آن مراجعه نمی‌کنم.»

هی اوصَتْ أَنْ يُكْتَبَ هَذَا الْحَدِيثُ عَلَى قَبْرِهَا:

او سفارش کرد که این حدیث را روی قبرش بنویسنده:

«النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا اُنْتَبَهُوا». رَسُولُ اللَّهِ (ص)

«مردم خوابند پس وقتی بمیرند بیدار می‌شوند».

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئِلَةِ التَّالِيَةِ حَسَبَ نَصُّ الدَّرِسِ.

١ - بِأَيِّ لُغَةٍ كَانَتْ شِيمِيلْ تَقْرَأُ الْأَدْعِيَةِ إِلْسَامِيَّةَ بِالْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟

شیمیل به چه زبانی دعاهاي اسلامی را به زبان عربی می خواند.

٢ - أَيِّ حَدِيثٍ كُتِبَ عَلَى قَبْرِ شِيمِيل؟

«النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا أَنْتَهُوا». كُتِبَ عَلَى قَبْرِ شِيمِيل هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (ص).

روی قبر شیمیل این حدیث نوشته شده است: «مردم در خوابند پس وقتی بمیرند بیدار می شوند».

٣ - كَمْ كِتَابًا وَ مَقَالَةً أَلْفَتْ شِيمِيل؟

شیمیل بیشتر از ۱۰۰ کتاب و مقاله نوشت.

٤ - بِمَاذَا أُوْصَتْ شِيمِيل زُمَلَاءَهَا؟

أُوْصَتْ شِيمِيل زُمَلَاءَهَا أَنْ يُشَكَّلُوا فَرِيقًا لِلْحِجَارِ الدِّينِيِّ وَ التَّقَافِيِّ يَكُونُ هَدْفُهُ الْأَعُلَى «مَدَّ جُسُورِ الصَّدَاقَةِ وَ التَّفَاهِمِ بَيْنَ أُورُوبَا وَ الْعَالَمِ إِلْسَامِيِّ» وَ «الْإِتَّحَادَ بَيْنَ الْحَضَارَاتِ».

شیمیل دوستانش (همکارانش) را برای گفتگوی دینی و فرهنگی تشکیل دهنده که هدف والايش «کشیدن پل های صداقت و تفاهم میان اروپا و جهان اسلامی و اتحاد بین تمدن ها» می باشد.

٥ - أَيْنَ وُلِدَتْ شِيمِيل؟

ولدت في «ألمانيا».

شیمیل کجا به دنیا آمد؟

در آلمان به دنیا آمد.

إِعْلَمُوا

تَرْجِمَةُ الْفِعْلِ الْمُضَارِعِ (۲)

حروف «لم ، ل ، لا» بر سر فعل مضارع می‌آیند و در معنای آن تغییر می‌دهند.

حرف «لم» فعل مضارع را به «ماضی ساده‌ی منفی» یا «ماضی نقلی منفی» تبدیل می‌کند؛ مثال:

لَمْ يَسْمَعْ : نشنید، نشنیده است

لَمْ تَذَهَّبُوا : نرفتید، نرفته‌اید

لَمْ تَكُنُّوا : ننوشتید، ننوشته‌اید

يَسْمَعُ : می‌شنود

تَذَهَّبُونَ : می‌روید

تَكُنُّوا : می‌نویسید

حرف «لـ امر» بر سر مضارع به معنای «باید» و چنین فعلی معادل «مضارع التزامی» در فارسی است؛ مثال:

لَنْرُجِعْ : باید برگردیم

لَيَعْلَمُوا : باید بدانند

نَرْجِعُ : بر می‌گردیم

يَعْلَمُونَ : می‌دانند

در کتاب عربی پایه‌ی نهم با حرف «لای نهی» بر سر مضارع (دوم شخص) آشنا شدید؛ مثال:

لَا تَيَأسْ : نالمی‌می‌شوی

لَا تُرْسِلُوا : نفرستید

همین حرف «لای نهی» اگر بر سر سایر ساخته‌ای فعل مضارع بیاید، به معنای «نباید» و معادل «مضارع

التزامی» در فارسی است؛ مثال:

لَا يُسَافِرُوا : نباید سفر کنند

يُسَافِرُونَ : سفر می‌کنند

حروف «لم ، ل ، لا» در انتهای فعل مضارع تغییراتی ایجاد می‌کنند. (به جز در ساخته‌ایی مانند يَفْعَلُ و تَفْعَلُ)

إخْتِبِرْ نَفْسَكَ : ترَجِيمُ الْأَيْتَيْنِ وَالْحَدِيثَ حَسَبَ قَوَاعِدِ الدِّرِسِ.

۱ - * لا تَحْزُنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا * التَّوْبَة: ۴۰
اندوهگین مباش یقیناً خدا با ماست

۲ - * إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ * الرَّعد: ۱۱

قطعاً خداوند [حال] هیچ قومی را تغییر نمی دهد تا آنکه آنها آنچه در خود دارند (امور مربوط به خود) را تغییر دهند.

۳ - لَا تَظْلِمْ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ وَ أَحْسِنْ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحَسَّنَ إِلَيْكَ. الإمام علی (ع)

ستم مکن چنانکه دوست نداری مورد ستم واقع شوی (بر تو ستم رود)، و نیکی کن چنانکه دوست می داری به تو نیکی کنند.

چند نکته :

نکته ۱) فعل نهی همان فعل مضارع است.

نکته ۲) ترجمه‌ی فعلی مانند «**لِيَعْلَمُوا**» فقط در جمله و در متن امکان پذیر است؛

مثال:

تَكَلَّمْتُ مَعَ أَصْدِقَائِي لِيَعْلَمُوا كَيْفَ يُمْكِنُ لَهُمْ أَنْ يَنْجَحُوا فِي بَرَاجِهِمْ.

با دوستانم سخن گفتم تا بدانند چگونه برایشان امکان دارد که در برنامه هایشان موفق شوند.

قالَ الْمُدِيرُ: إِنَّ الِإِمْتِحَانَاتِ تُسَاعِدُ الطُّلَابَ لِيَعْلَمُ دُرُوسِهِمْ فَلْيَعْلَمُوا ذَلِكَ وَ عَلَيْهِمْ أَنْ لَا يَخَافُوا مِنْهَا.

مدیر گفت: آزمون‌ها دانش آموزان را برای یادگیری درس‌هایشان کمک می کند و باید این را بدانند و بر آنان لازم است که از آن تمرسند.

نکته ۳) حرف «**لـ**» بر سر بیشتر ضمیرها به «**لـ**» تبدیل می شود؛ مثال:

لَهُ ، لَهَا ، لَهُمْ ، لَهُنَّ ، لَهُمَا ، لَكَ ، لَكُمْ ، لَكُنْ ، لَكُمَا ، لَنَا .

در «**لی**» این گونه نیست.

نکته‌ی ۴) تاکنون با دو نوع حرف «لِ» آشنا شده‌اید، یکی بر سر اسم (ضمیر نیز اسم محسوب می‌شود) و دیگری بر سر فعل مضارع می‌آید؛ تشخیص معنای هر یک فقط داخل متن امکان دارد:

۱ - «لِ» بر سر اسم وارد شود:

«لِ» به معنای «مالِ، از آنِ» مانند «لِمَنْ تُلْكَ الشَّرِيْحَةُ؟»؛ یعنی «آن سیم کارت مالِ کیست؟»

«لِ» به معنای «برای» مانند «اِشْتَرَىْتُ حَقِيقَةً لِلِسَفَرِ»؛ یعنی «چمدانی برای سفر خریدم».

«لِ» به معنای «داشت» مانند «لِي شَهَادَةً فِي الْحَاسُوبِ»؛ یعنی «مدرک رایانه دارم».

۲ . «لِ» بر سر فعل وارد شود:

«لِ» به معنای «باید» مانند «لِتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ»؛ یعنی «باید به خدا توکل کنیم».

«لِ» به معنای «تا» مانند «ذَهَبْتُ إِلَى الْمَتَجَرِ لِأَشْتَرِ بَطَارِيَّةَ الْجَوَالِ»؛ یعنی «به بازار رفتم تا با تری تلفن همراه بخرم».

حرف «لِ» امر «پس از حرف‌هایی مانند «وَ، فَ» ساکن می‌شود؛ مثال:
فَ + لِ + يَعْمَلُ = فَلْيَعْمَلْ : پس باید انجام دهد.

اختبر نفسک : ترجم العبارات التالية حسب القواعد.

۱ - * الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الفاتحة: ۲ ستایش از آن خداوند پروردگار جهانیان است.

۲ - بُعِثَ النَّبِيُّ لِيَهْدِي النَّاسَ . پیامبر فرستاده شد تا مردم را هدایت کند.

۳ - لِنَسْتَمِعُ إِلَى الْكَلَامِ الْحَقِّ . باید به سخن حق گوش دهیم.

۴ - لِمَنْ هَذِهُ الْجَوازَاتُ ؟ این گذرنامه‌ها مال کیست؟

الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ: ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنْ كَلِمَاتِ مُعَجَّمِ الدَّرِسِ.

١ - كَانَتْ شِيمِيلْ مُنْدُ طُفُولَهَا مُشَتَّاقَةً إِلَى كُلِّ مَا يَتَعَلَّقُ بِالشَّرْقِ وَ مَعْجَبَةً بِإِيَرانِ.

شِيمِيلْ از زمان کودکی اش مشتاق هر چیزی بود که به خاور مربوط می‌شد و شیفتنه ایران بود.

٢ - الْدُّكْتُورَاهُ الْفَخْرِيَّةُ هِيَ شَهَادَةُ تُعْطَى لِشَخْصٍ تَقْدِيرًا لِجُهُودِهِ فِي مَجَالٍ مُعَيَّنٍ.

دکترای افتخاری همان مدرکی است که به شخصی برای تقدیر از تلاشش در زمینه‌ی مشخصی داده می‌شود.

٣ - إِنَّ أَنْقَرَةَ ثَانِي أَكْبَرِ مَدِينَةٍ فِي تُرْكِيَا بَعْدَ إِسْطَانْبُولِ.

بعد از استانبول آنکارا دومین شهر در ترکیه است.

٤ - الشَّعْبُ الْبَاكِستَانِيُّ يَتَكَلَّمُ بِاللُّغَةِ الْأَرْدِيَّةِ .
مردم پاکستان به زبان اردو سخن می‌گویند.

٥ - الْلُّغَةُ الرَّسْمِيَّةُ فِي بِرِيَطَانِيَا إِنْجِليْزِيَّةُ .
زبان رسمی در بریتانیا انگلیسی است

الْتَّمَرِينُ الثَّانِي: عَيْنِ الْكَلِمَةِ الَّتِي لَا تَنْسَابُ الْكَلِمَاتِ الْأُخْرَى.

☐ الْسَّنَةُ (سال)	☐ الْتَّنَافَةُ (فرهنگ)	☐ الشَّهْرُ (ماه)	١ - الْأَسْبُوعُ (هفتہ)
☐ الْفَخْرِيَّةُ (افتخاری)	☐ الْإِنْجِليْزِيَّةُ (انگلیسی)	☐ الْفَرْنَسِيَّةُ (فرانسوی)	٢ - الْأَرْدِيَّةُ (اردو)
☐ الْحَبِيبُ (دُوست)	☐ الْقَمِيصُ (پیراهن)	☐ الْصَّدِيقُ (دُوست)	٣ - الْزَّمِيلُ (دُوست)
☐ الْنَّيَامُ (شمشیر)	☐ الْمَدِينَةُ (شهر)	☐ الْبِلَادُ (کشور)	٤ - الْقَرْيَةُ (روستا)
☐ الْكِبِيرُ (بزرگسالی)	☐ الْطَّفُولَةُ (کودکی)	☐ الشَّيَابِ (جوانی)	٥ - الشَّهَادَةُ (گواهی)
☐ الْعَيْنُ (انگور)	☐ الْفَتَاحُ (سیب)	☐ الْرُّمَانُ (انار)	٦ - الْقِطَّ (گربه)

الْتَّمَرِينُ التَّالِيُّ: اِقْرَأِ الْآيَاتِ التَّالِيَّةَ، ثُمَّ اُنْتَخِبِ التَّرْجِمَةَ الصَّحِيحةَ.

١ - * ... عَلَى اللهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ * آل عمران: ١٢٢

الف) مؤمنان تنها باید بر خدا توکل کنند. ب) مؤمنان فقط به خدا توکل می کنند.

٢ - * قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قَوْلُوا أَسْلَمْنَا... * الحُجَّاج: ١٤ بادیه نشینان گفتند: ...

الف) ... «ایمان می آوریم . » بگو : «ایمان نمی آورید؛ بلکه بگویید : در سلامت می مانیم ».

ب) ... «ایمان آوردیم . » بگو : «ایمان نیاورده اید؛ بلکه بگویید : اسلام آوردیم ».

٣ - * أَوْ لَمْ يَعْلَمُوا إِنَّ اللَّهَ يَسْطِعُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ ... * الزمر: ٥٢

الف) آیا ندانسته اند که خدا روزی را برای هر کس بخواهد، می گستراند؟

ب) آیا نمی دانند که خدا روزی را برای هر کس بخواهد، فراوان می کند؟

٤ - * قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوَلَّدْ * وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ * سورة الإخلاص

بگو: او خداوند یکتاست، خدا بی نیاز است ...

الف) ... نمی زاید و زاده نمی شود و کسی همانندش نیست.

ب) ... نزاده و زاده نشده و کسی برایش همتا نبوده است.

٥ - * ... فَلْيَغْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ * الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جَوْعٍ وَآمْنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ * قُرْآن: ٤ - ٣

پس پروردگار این خانه را ...

الف) ... می پرستند؛ زیرا در گرسنگی خوراکشان داد و از ترس [دشمن] در امان نهاد.

ب) ... باید بپرستند، همان که در گرسنگی خوراکشان داد و از بیم [دشمن] ایمنشان کرد.

الْتَّمْرِينُ الرَّابُّ: ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً.

حَضَارَةٌ	مَهْرَاجَانَا	١ - تُسَمَّى مَظَاهِرُ الْقَدْمِ فِي مَيَادِينِ الْعِلْمِ وَ الصَّنَاعَةِ وَ الْأَدَبِ حَضَارَةً.
تمدن	جَشْنٌ	نَشَانَهَايِ پیشرفت در عرصه‌های علم و صنعت و ادب <u>تمدن</u> است.
آثارٌ	أَشَارَ	٢ - أَشَارَ أُسْتَادُ الْجَامِعَةِ فِي حَدِيثِهِ إِلَى فَضَائِلِ آنَّهُ مَارِي شِيمِيل.
برانگیخت	اَشَارَهُ کرد	استاد دانشگاه در سخنرانی اش به فضیلت‌های آن‌هه ماری شیمیل اشاره کرد.
التَّقَافَةُ	الْشَّهَادَةُ	٣ - التَّقَافَةُ هِيَ الْقِيمُ الْمُشَتَّرَكَةُ بَيْنَ جَمَاعَةِ مِنَ النَّاسِ.
فرهنگ	مَدْرَكٌ	فرهنگ همان ارزش‌های مشترک میان جمعی از مردم است.
مُسَبَّجاً	مُحَاضَرَةً	٤ - أَلْقَى أُسْتَادُ الْجَامِعَةِ مُحَاضَرَةً حَوْلَ شِيمِيل.
ثبت شده	سَخْنَرَانِي	استاد پیرامون شیمیل <u>سخنرانی</u> کرد.
المِضِيَافُ	الْرَّمَيْلُ	٥ - الْرَّمَيْلُ هُوَ الشَّخْصُ الَّذِي يَعْمَلُ مَعَكَ.
همکار، هم‌کلاسی، دوست / مهمان دوست		همکار همان کسی که با تو کار می‌کند.

الْتَّمْرِينُ الْخَامِسُ: اِنْتَخِبِ الْجَوابَ الصَّحِيحَ.

لَا تَيَأسْ	كَيْ تَيَأسَ	أَنْ تَيَأسَ	أَنْ تَيَأسَ فِي حَيَاةِكَ.
نا امید نباش	تَأْمِيد شُوَى	كَهْ تَأْمِيد شُوَى	تو باید تلاش کنی، و در زندگی ات نا امید نباش.
لِكَى أَسَافِرَ	لَمْ أَسَافِرَ	لَنْ أَسَافِرَ	٢ - أَنْ لَمْ أَسَافِرْ فِي السَّتَّيْنِ الْمَاضِيَّيْنِ.
تَأْسِفَرَ كِنْم	سَفَرْ نَخَواهِمْ كِرْدَم	سَفَرْ نَخَواهِمْ كِرْدَم	من در دو سال گذشته سفر نکردم.
إِنْ أَذَهَبْ	لَمْ أَذَهَبَ	أَنْ أَذَهَبَ	٣ - أَرِيدُ أَنْ أَذَهَبَ إِلَى سوقِ الْحَقَائِبِ.
اگر بروم	نَرْفَتَم	كَهْ بِرُوم	می خواهم که به بازار کیف‌ها (چمدان‌ها) بروم.
لَمْ يَرْجِعْ	مَارِجَعَ	لَنْ يَرْجِعَ	٤ - هُوَ لَنْ يَرْجِعَ إِلَى الْمَلْعَبِ غَدًا.
برنگشت	بِرْنَجِشْت	بَاز نَخَواهِدْ گَشْت	او فردا به ورزشگاه باز نخواهد گشت.
يَجْتَهِدُ	لَا يَجْتَهِدُ	لَا يَجْتَهِدُ	٥ - مَنْ يَجْتَهِدُ يَنْجَحُ فِي أَعْمَالِهِ.
هر کس در کارهایش تلاش کند	نَبِيَادِ تَلَاشَ كَنْد	تَلَاشَ نَمِيَ كَنْد	هر کس در کارهایش تلاش کند، موفق می‌شود.

الثَّمْرِينُ السَّادِسُ: عَيْنِ الْبَيْتِ الْفَارِسِيِّ الَّذِي يرْتَبِطُ بِالْحَدِيثِ فِي الْمَعْنَى.

۱ - الْمُؤْمِنُ قَلِيلُ الْكَلَامِ كَثِيرُ الْعَمَلِ. الْإِمَامُ الْكَاظِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مومن کم حرف و پر کار است.

الف) کم گوی و گزیده گوی چون در (نظمی گنجوی) تا ز اندک تو جهان شود پر

۲ - الْعَالَمُ بِلَا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلَا ثَمَرٍ. رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)

دانای بدون عمل مانند درخت بدون میوه (بی ثمر) است.

ب) علم کز اعمال نشانش نیست (امیر خسرو دهلوی) کالبدی دارد و جانش نیست

۳ - أَمَرَنِي رَبِّي بِمُدَارَةِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَنِي بِأَدَاءِ الْفَرَائِضِ. رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)

پروردگارم مرا به مدارا کردن با مردم امر کرد همانطور که مرا به انجام واجبات امر کرده بود.

ه) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است (حافظ) با دوستان مررت با دشمنان مدارا

۴ - عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ. الْإِمَامُ عَلَيْهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادان است.

و) دشمن دانا که غم جان بود (نظمی گنجوی) بهتر از آن دوست که نادان بود

۵ - الدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمُ لَكَ وَيَوْمٌ عَلَيْكَ. الْإِمَامُ عَلَيْهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)

روزگار دو روز است؛ روزی به نفع تو و روزی به ضرر توست.

د) روزگارست آن که گه عزت دهد گه خوار دارد (قائم مقام فراهانی) چرخ بازیگر ازین بازیجه ها بسیار دارد

۶ - خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا. رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ)

بهترین کارها، میانه ترین آن هاست.

ج) اندازه نگه دار که اندازه نکوست (سعدی) هم لایق دشمن است و هم لایق دوست

هانری کوربن (هنری کوربین)
Henry Corbin

رینولد نیکلسون
Reynold Alleyne Nicholson

یوهان گوته
Johann Wolfgang von Goethe

ولادیمیر مینورسکی
Vladimir Minorski

توشی هیکو ایزوتسو
Toshihiko Izutsu

ایدوارد براون
Edward Granville Brown

اکتُبْ عَنْ أَحَدِ هُؤُلَاءِ الْمُسْتَشْرِقِينَ الَّذِينَ حَدَّمُوا الْلُّغَةَ الْفَارِسِيَّةَ أَوِ الْعَرَبِيَّةَ.

بنویس درباره‌ی یکی از این خاورشناسانی که به زبان فارسی و انگلیسی خدمت کردند.

«یوهان گوته» هوَ أَحَدُ أَشْهَرِ أَدْبَاءِ أَلمَانِيَا، وَ الَّذِي تَرَكَ إِرثًاً أَدِيَّاً وَ ثَقَافِيًّا عَظِيمًا لِلْمَكَبَّةِ الْعَالَمِيَّةِ.

«یوهان گوته» یکی از مشهورترین ادبیان آلمانی است، و کسی است که میراث ادبی و فرهنگی بزرگی برای کتابخانه جهانی به جا گذاشت.

«رینولد نیکلسون» هوَ مُسْتَشْرِقٌ إِنْجِلِيزِيٌّ. خَبِيرٌ فِي التَّصَوُّفِ وَ الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ، وَ يُعْتَبَرُ مِنْ أَفْضَلِ الْمُتَرْجِمِينَ لِأشعار جلال الدين الرومي.

رینولد نیکلسون همان خاورشناس انگلیسی است. آگاه در زمینه تصوّف و ادبیات فارسی است و از بهترین مترجمان اشعار جلال الدين رومی به شمار می‌رود.

«هِنْرِيٌّ كُورَبِينٌ» فِيلِسوفٌ وَ مُسْتَشْرِقٌ فَرَنْسِيٌّ اهْتَمَ بِدِرَاسَةِ الإِسْلَامِ. أَسَسَ فِي فَرَنْسَا قِسْمًا لِتَارِيخِ إِيرَانِ.

«هِنْرِيٌّ كُورَبِينٌ» فیلِسوف و خاورشناس فرانسوی است که به تحصیل در زمینه اسلام اهتمام ورزید. در فرانسه مرکزی را برای تاریخ ایران تاسیس کرد.

«إِدَوَارَدْ بِرَاؤُونْ» مُسْتَشْرِقٌ إِنْجِلِيزِيٌّ نَالَ شُهْرَةً وَاسِعَةً فِي الدِّرَاسَاتِ الشَّرْقِيَّةِ وَ كَانَ يَعْرِفُ الْفَارِسِيَّةَ وَ الْعَرَبِيَّةَ جَيِّدًا.

«إِدَوَارَدْ بِرَاؤُونْ» خاورشناس انگلیسی است که به شهرت زیادی در زمینه مطالعات شرقی دست یافت و فارسی و عربی را خوب، می‌دانست.

«توشی هیکو ایزوتسو» أَوْلُ مَنْ تَرَجمَ الْقُرْآنَ إِلَى الْلُّغَةِ الْيَابَانِيَّةِ. وَ كَانَ يَعْرِفُ ثَلَاثِينَ لُغَةً مِنْهَا الْفَارِسِيَّةُ وَ الْعَرَبِيَّةُ.

«توشی هیکو ایزوتسو» اولین کسی است که قرآن را به زبان ژاپنی ترجمه کرد و ۳۰ زبان از جمله فارسی و عربی می‌دانست.

«فلادیمیر مینورسکی» مُسْتَشْرِقٌ روْسِيٌّ. أَسْتَاذٌ فِي دراسَةِ الْفَارِسِيَّةِ وَ الْكُرْدِيَّةِ.

«فلادیمیر مینورسکی» خاورشناس روسي است. در مطالعات فارسی و کردی استاد است.

* أَرْحَمْنُ * عَلَمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ إِلَيْسَانَ * عَلَمَهُ الْبَيَانَ * الرحمن : ١٤

خدای بخشاینده ، قرآن را آموزش داد ، انسان را آفرید ، سخن گفتن را به او آموخت.

شارک : شرکت کرد (مضارع : يُشارِكُ)	ازداد : افزایش یافت (مضارع : يَزْدَادُ)
مُعرَّب : عربی شده	اشتدَّ : شدت گرفت (مضارع : يَشْتَدُّ)
مُفرَّدات : واژگان	اشتقَّ : برگرفت (مضارع : يَشْتَقُ)
مِسْك : مُشك	انضمَّام : پیوستن (انضمَّ ، يَنْضَمُ)
نَطَقَ : بر زبان آورد (مضارع : يَنْطِقُ)	بَيَّنَ : آشکار کرد (مضارع : يُبَيِّنُ)
نَقَلَ : منتقل کرد (مضارع : يَنْقُلُ)	تَغَيَّرَ : دگرگون شد (مضارع : يَتَغَيِّرُ)
وَفَقَاءِ : بر اساس	دَخَيلَ : وارد شده
يَضْمُ : در برمی گیرد (ماضی : ضَمَّ)	ديجاج : ابریشم

تأثیرُ اللُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ عَلَى الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ اثرگذاری زبان فارسی بر زبان عربی

شکر شکن شوند همه طوطیان هند زین قند پارسی که به بنگاله می رود

المفرداتُ الْفَارِسِيَّةُ دَخَلتُ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ مِنْدُ الْعَصْرِ الْجَاهِلِيِّ ،

Konkur.in

واژگان فارسی از دوره‌ی جاهلی وارد زبان عربی شدند ،

فقد نقلت إلى العربية الفاظ فارسية كثيرة بسبب التجارة و دخول الإيرانيين في العراق واليمن ،

الفاظ فارسي بسياري به علت تجارت و ورود ايراني ها در عراق و یمن به عربی منتقل شده است ،

و كانت تلك المفردات ترتبط ببعض البضائع التي ما كانت عنده العرب كالمسكر والديجاج .

و آن واژگان به برخی کالاهای مربوط می شد که عرب نداشت مانند مشک و ابریشم .

وَ اشْتَدَّ التَّقْلُلُ مِنَ الْفَارِسِيَّةِ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ بَعْدَ انْضِمَامِ إِيْرَانَ إِلَى الدُّولَةِ الإِسْلَامِيَّةِ .

وَ اِنْتِقَالَ اِزْ فَارِسِيِّ بَعْدَ اِزْ عَرَبِيِّ بَعْدَ اِنْتِقَالِ اِزْ فَارِسِيِّ بَعْدَ اِنْضِمَامِ إِيْرَانَ إِلَى الدُّولَةِ الإِسْلَامِيَّةِ .

وَ فِي الْعَصْرِ الْعَبَاسِيِّ اِزْ دَادَ نُفُوذُ الْلُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ حِينَ شَارَكَ الْإِيْرَانِيُّونَ فِي قِيَامِ الدُّولَةِ الْعَبَاسِيَّةِ عَلَى يَدِ اِمَّاثَلِ اَبِي مُسْلِمٍ الْخُرَاسَانِيِّ وَ آلِ بَرَمَكِ .

وَ در دوره‌ی عباسی هنگامی که ایرانی‌ها در برپایی دولت عباسی به دست امثال ابومسلم خراسانی و آل (خاندان) برمک شرکت کردند ، نفوذ زبان فارسی افزایش یافت .

وَ كَانَ لِإِلَيْنِ الْمُقْفَعَ دَوْرٌ عَظِيمٌ فِي هَذَا التَّأْثِيرِ ، فَقَدْ نَقَلَ عَدَدًا مِنَ الْكُتُبِ الْفَارِسِيَّةِ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ ، مِثْلُ كَلِيلَةَ وَ دِمَنَةِ .

وَ اِبْنِ مَقْفَعَ بِزَرْگَرِیِّ در این اثرگذاری داشت، [او] تعدادی از کتاب‌های فارسی مانند کلیله و دمنه را به عربی ترجمه کرد.

وَ لِلْفِيروزَآبَادِيِّ مُعْجمٌ مَسْهُورٌ بِاسْمِ الْقَامُوسِ يَضْمُنُ مُفَرَّدَاتٍ كَثِيرَةً بِالْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ .

وَ فَيْرُوزَآبَادِیِّ لِغَتَنَامَهِ مَعْرُوفِی بِهِ نَامِ «الْقَامُوس» دَارَدَ که واژگان زیادی از زبان عربی را در برمی‌گیرد. (شامل می‌شود) وَ قَدْ يَبْيَنَ عُلَمَاءُ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ وَ الْفَارِسِيَّةِ أَبعَادَ هَذَا التَّأْثِيرِ فِي دراساتِهِمْ،

وَ دَانْشَمْدَانِ زَبَانِ عَرَبِیِّ وَ فَارِسِیِّ اَبعَادَ اِنْتِقَالِ اِزْ فَارِسِيِّ رَا در پژوهش‌های خود آشکار کرده‌اند(توضیح داده‌اند)، فَقَدْ أَلْفَ الدُّكْتُورُ التُّونِجِيُّ كِتَابًا يَضْمُنُ الْكَلِمَاتِ الْفَارِسِيَّةِ الْمُعَرَّبَةَ سَمَاءً «مُعْجمُ الْمُعَرَّبَاتِ الْفَارِسِيَّةِ فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ» .

پس دکتر تونجی کتابی گردآوری کرد که کلمات فارسی عربی شده را در بر می‌گرفت [او] آن را «مُعْجمُ الْمُعَرَّبَاتِ الْفَارِسِيَّةِ فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ» (= لغتنامه‌ی عربی شده‌های فارسی در زبان عربی) نامگذاری کرد.

أَمَّا الْكَلِمَاتُ الْفَارِسِيَّةُ الَّتِي دَخَلَتِ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةَ فَقَدْ تَغَيَّرَتْ أَصواتُهَا وَ أَوْزَانُهَا، وَ نَطَقَهَا الْعَرَبُ وَ قَدَا لِأَسْنِتِهِمْ،

اما کلمه‌های فارسی که در زبان عربی وارد شد پس صداها و وزن‌هایش دگرگون شد و عربها بر اساس زبان خود آن (کلمات) را بر زبان آوردند ،

فَقَدْ بَدَلُوا الْحُرُوفَ الْفَارِسِيَّةَ «گ، چ، پ» الَّتِي لَا تَوْجَدُ فِي لُغَتِهِمْ إِلَى حُرُوفٍ قَرِيبَةٍ مِنَ مَخَارِجِهَا؛ مِثْلُ: پس حروف فارسی «گ، چ، پ» که در زبانشن پیدا نمی‌شد را ، به حروفی نزدیک به مخارجشان تبدیل کردند؛ مانند: پر迪س ← فردوس / مهرگان ← مهرجان / چادرشَب ← شرشف و ...

و اشتقوا منها كَلِمَاتٍ أُخْرَى، مِثْلُ «يَكْنِزُونَ» فِي آيَةٍ * ... يَكْنِزُونَ الدَّهَبَ وَالْفِضَّةَ ... * مِنْ كَلِمَةٍ «گنج» الفارسية . و از آن کلمات دیگری را برگرفتند، مانند «یکنزوں» در آیه‌ی * و طلا و نقره انباشته می‌کنند... * از کلمه فارسی «گنج» . علینا انْ نَعْلَمَ أَنَّ تَبَادُلَ الْمُفَرَّدَاتِ بَيْنَ الْلُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ يَجْعَلُهَا غَنِيَّةً فِي الْأُسْلُوبِ وَالْبَيَانِ .

ما باید بدانیم که تبادل واژگان میان زبان‌ها در جهان، امری طبیعی است که آن را در شیوه (اسلوب) و گفتار (بیان) پربار (بی‌نیاز) می‌سازد،

و نمی‌توانیم زبانی را بدون کلمات دخیل بیابیم؛ و لَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَجِدَ لُغَةً بِدْوَنِ كَلِمَاتٍ دَخِيلَةً ؛

كانَ تَأْثِيرُ اللُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ عَلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ قَبْلَ الإِسْلَامِ أَكْثَرَ مِنْ تَأْثِيرِهَا بَعْدَ الإِسْلَامِ .

اثرگذاری زبان فارسی بر زبان عربی پیش از اسلام بیشتر از تأثیر آن در بعد از اسلام بود ،

وَ أَمَّا بَعْدَ ظُهُورِ الإِسْلَامِ فَقَدِ ازْدَادَتِ الْمُفَرَّدَاتُ الْعَرَبِيَّةُ فِي اللُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ بِسَبَبِ الْعَالِمِ الْدِينِيِّ .

و اما بعد از پیدایش اسلام، واژگان عربی در زبان فارسی به دلیل عامل دینی افزایش یافت .

سایت کنکور

Konkur.in

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئِلَةِ التَّالِيَةِ مُسْتَعِنًا بِالنَّصْ .

١ - لِمَاذَا ازْدَادَتِ الْمُفَرَّدَاتُ الْعَرَبِيَّةُ فِي الْلُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ بَعْدَ ظُهُورِ إِلْسَامٍ؟

چرا واژگان عربی در زبان فارسی پس از پیدایش اسلام افزایش یافت؟

قدِ ازْدَادَتِ الْمُفَرَّدَاتُ الْعَرَبِيَّةُ فِي الْلُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ بِسَبَبِ الْعَامِلِ الدِّينِيِّ.

واژگان عربی در زبان فارسی پس از پیدایش اسلام به دلیل عامل دینی افزایش یافت.

٢ - مَنْ هُوَ مُؤَلَّفُ «مُعْجمِ الْمُعَربَاتِ الْفَارِسِيَّةِ فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ»؟

گردآورندهی «لغتنامه‌ی معربات فارسی در زبان عربی» چه کسی است؟

الدُّكْتُورُ التَّوْنِجِيُّ هُوَ مُؤَلَّفُ «مُعْجمِ الْمُعَربَاتِ الْفَارِسِيَّةِ فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ». یا (مُؤَلَّفُهُ هُوَ الدُّكْتُورُ التَّوْنِجِيُّ .)

دکتر تونجی گردآورنده «لغتنامه‌ی معربات فارسی در زبان عربی» است.

٣ - مَتَى دَخَلَتِ الْمُفَرَّدَاتُ الْفَارِسِيَّةُ فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ؟ الْمُفَرَّدَاتُ الْفَارِسِيَّةُ دَخَلَتِ الْلُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ مِنْذُ الْعَصْرِ الْجَاهِلِيِّ.

کی (چه وقت) واژگان فارسی در زبان عربی وارد شدند؟ واژگان فارسی از دوره‌ی جاهلی در زبان عربی وارد شدند.

٤ - أَيُّ شَيْءٍ يَجْعَلُ الْلُّغَةَ غَنِيَّةً فِي الْأُسْلُوبِ وَالْبَيَانِ؟ چه چیزی زبان را در شیوه و گفتار پربار (ثروتمند) می‌سازد؟

تَبَادُلُ الْمُفَرَّدَاتِ بَيْنَ الْلُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ يَجْعَلُهَا غَنِيَّةً فِي الْأُسْلُوبِ وَالْبَيَانِ.

تبادل واژگان میان زبان‌های جهان، زبان را در اسلوب و بیان (شیوه و گفتار) پربار می‌سازد.

٥ - مَتَى ازْدَادَ نُفُوذُ الْلُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ فِي الْعَصْرِ الْعَبَاسِيِّ ازْدَادَ نُفُوذُ الْلُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ .

چه وقت نفوذ زبان فارسی در زبان عربی افزایش یافت؟ در دوره‌ی عباسی نفوذ زبان فارسی در زبان عربی افزایش یافت.

أَصْلُهَا الْفَارِسِيُّ هُوَ «گنج».

٦ - مَا هُوَ الْأَصْلُ الْفَارِسِيُّ لِكَلِمَةِ «كَنْز»؟

اصل فارسی آن همان «گنج» است.

اصل فارسی کلمه «کنْز» چیست؟

اعلموا

معانی الأفعال الناقصة

فعل های پرکاربرد « کان، صار، لیس و أصبح » افعال ناقصه نام دارند.

کان چند معنا دارد :

۱ - به معنای « بود »؛ مثال: کان الْبَابُ مُعْلَقاً . در بسته بود.

۲ - به معنای « است »؛ مثال: * إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا * الْأَحْزَاب: ۲۴ بیگمان خدا آمرزنده و مهربان است.

۳ - کان به عنوان « فعل کمکی سازندهی معادل ماضی استمراری »؛ مثال: کانوا يَسْمَعُونَ : می شنیدند.

۴ - کان به عنوان « فعل کمکی سازندهی معادل ماضی بعید »؛ مثال:

« کان الطالب سمع » و « کان الطالب قد سمع » به این معناست: « دانش آموز شنیده بود ».

۵ - « کان » بر سر « لـ » و « عندـ » معادل فارسی « داشت » است؛ مثال: کان لـ خاتم فضـهـا. انگشتـنـ نقره داشتم . / کان عندـی سـرـیرـ خـسـیـ . تختـی چوبـی داشتم .

✓ مضارع کان « يَكُونُ » به معنای « می باشد » و امر آن « كُنْ » به معنای « باش » است.

✓ صار و أصبح به معنای « شد » هستند. مضارع صار « يَصِيرُ » و مضارع أصبح « يُصْبِحُ » است؛ مثال:

- * ... أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَةً * الْحَجَّ: ۶۳ از آسمان، آبی را فرو فرستاد و زمین سرسیز می شود.

نَظَفَ الطُّلَابُ مَدَرَسَتَهُمْ ، فَصَارَتِ الْمَدَرَسَةُ نَظِيفَةً . دانش آموزان مدرسه شان را تمیز کردند و مدرسه تمیز شد.

لیسَ يعني « نیست »؛ مثال: * ... يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ * آل عمران: ۱۶۷

با دهان هایشان چیزی را می گویند که در دل هایشان نیست و خدا به آنچه پنهان می کنند داناتر است.

إخْتِبِرْ نَفْسَكَ : تَرْجِمْ هَذِهِ الْآيَاتِ .

١ - * وَ كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ * مريم : ٥٥

و خانواده‌ی خود را به نماز و زکات امر می‌کرد.

٢ - * أُوفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْتُحْلًا * الإسراء : ٣٤

به عهد و پیمان وفا کنید ، قطعاً از عهد و پیمان سوال می‌شود.

٣ - * ... يَقُولُونَ بِالْسِّنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ * الفتح : ١١

چیزی که در دلهایشان نیست بر زبان‌هایشان می‌گویند.

٤ - * لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَ إِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلْسَّالِينَ * يوسف : ٧

قطعاً در [سرگذشت] یوسف و برادرانش نشانه‌هایی برای پرسشگران است.

٥ - * وَ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا * آل عمران : ١٠٣

و نعمت خدا را بر خود به یاد آورید، آن‌گاه که دشمنان یکدیگر بودند، پس میان دل‌های شما الفت انداخت و در سایه نعمت او با هم برادر شدید .

حوارُ مع الطَّيِّبِ

المَرْيِضُ	الطَّيِّبُ
<p>أشعر بالّم فی صدری ، و عنڈی صداع.</p> <p>در سینه‌ام احساس درد می کنم و سرد درد دارم .</p>	<p>ما بک ؟</p> <p>تو را چه می شود (چت شدہ) ؟</p>
<p>ما عنڈی ضغط الدم و لا مرض السکر.</p> <p>فشار خون و بیماری قند دارم .</p>	<p>أ ضغط الدم عندك أم مرض السكر ؟</p> <p>آیا فشار خون یا بیماری قند داری ؟</p>
بعد الفحص يقول الطيب :	
پزشک بعد ازمعاینه می گوید :	
<p>ماذا تكتب لي، يا حضرة الطيب؟</p> <p>ای جناب پزشک، برایم چه می نویسی؟</p>	<p>أنت مصاب بركام ، و عندك حمى شديدة.</p> <p>أكتب لك وصفة.</p> <p>تو دچار سرماخوردگی شده‌ای، و تب شدیدی داری .</p> <p>برایت نسخه‌ای می نویسم.</p>
<p>من أين أستلم الأدوية ؟</p> <p>داروها را از کجا بگیرم (دریافت کنم) ؟</p>	<p>أكتب لك الشراب والحبوب المسكنة .</p> <p>برایت شربت و قرص‌های مسکن می نویسم .</p>
<p>شکرًا جزيلاً .</p> <p>خیلی ممنون .</p>	<p>يستلم الأدوية في الصيدلية التي في نهاية ممر المستوصف.</p> <p>داروها را از داروخانه‌ای که در انتهای راهروی درمانگاه است، بگیر(دریافت کن) .</p>
<p>إن شاء الله .</p> <p>اگر خدا بخواهد .</p>	<p>تحسن حالك .</p> <p>حالت خوب می شود .</p>
<p>في أمان الله .</p> <p>خدا حافظ .</p>	<p>مع السلامة .</p> <p>به سلامت .</p>

الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ: عَيْنُ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَغَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ.

✓   ✗   ✓
١ - الْمِسْكُ عِطْرٌ يُتَخَذُ مِنْ نَوْعٍ مِنَ الْغَزَلَانِ .

مشک ، عطری است که از نوعی از آهوان گرفته می شود .

✓
٢ - الْشَّرْشَفُ قِطْعَةُ قُمَاشٍ تُوَضَّعُ عَلَى السَّرَّيرِ .

ملافه (ملحفه) ، تکه پارچهای که روی تخت گذاشته می شود .

✗
٣ - الْعَرَبُ يَنْطَلِقُونَ الْكَلِمَاتِ الدَّخِيلَةَ طَبِقَ أَصْلِهَا .

عربها کلمه های وارد شده را طبق اصل آن به زبان می آورند .

✓
٤ - فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ مِئَاتُ الْكَلِمَاتِ الْمُعَرَّبَةِ ذَاتُ الْأُصُولِ الْفَارِسِيَّةِ .

در زبان عربی ، صدھا کلمه عربی شده دارای ریشه‌ی فارسی وجود دارد .

✗
٥ - الْفَدُّوْكُتُورُ التَّونِجِيُّ كِتَابًا يَضْمُمُ الْكَلِمَاتِ الْتُرْكِيَّةِ الْمُعَرَّبَةِ فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ .

دکتر التونجی کتابی گردآوری کرد که کلمات ترکی عربی شده در زبان عربی را در بر می گرفت .

الْتَّمَرِينُ الثَّانِي: عَيْنُ الْعِبَارَةِ الْفَارِسِيَّةِ الْمُنَاسِبَةِ لِلْعِبَارَةِ الْعَرَبِيَّةِ .

بادها به سمتی که کشتی‌ها نمی خواهند، جریان دارند .
١ - تَجْرِي الرِّيَاحُ بِمَا لَا تَشْتَهِي السُّفُنِ .

وَگر جامه بر تن دَرَد ناخدا	برَد کشتی آنجا که خواهد خدای
وگر ناخدا جامه بر تن دَرَد	خدا کشتی آنجا که خواهد برَد

کسی که از چشم دور است ، از قلب دور است .
٢ - الْبَعِيدُ عَنِ الْعَيْنِ، بَعِيدٌ عَنِ الْقُلُوبِ .

از دل برود هر آنکه از دیده رود .

خرماییم را خوردید و از فرمانم سرپیچی کردید .
٣ - أَكَلْتُمْ تَمْرِي وَعَصَيْتُمْ أَمْرِي .

نمک خورد و نمکدان شکست .

۴ - خَيْرُ الْكَلَامِ مَا قَلَّ وَ دَلَّ.

کم گوی و گزیده گوی چون دَرَ.

صبر کلید گشایش است.

۵ - الصَّبَرُ مِفتَاحُ الْفَرَجِ.

گر صبر کنی ز غوره حلوا سازی.

تا رو نماید مرهمش کالصبر مفتاح الفرج

ای دل فرو رو در غمش کالصبر مفتاح الفرج

خوبی در چیزی است که اتفاق افتاد.

۶ - الْخَيْرُ فِي مَا وَقَعَ.

هر چه پیش آید خوش آید.

روی درخت ننویس.

الْتَّمَرِينُ الثَّالِثُ: تَرْجِمَ الْجُمَلَ التَّالِيَةَ.

۱ - لَا تَكْتُبْ عَلَى الشَّجَرِ.

با خطی واضح بنویس.

۲ - أَكْتُبْ بِخَطٍّ وَاضْحٍ.

نامه‌هایی می‌نوشتند.

۳ - كَانُوا يَكْتُبُونَ رَسَائِلَ.

برایت جواب را خواهم نوشت.

۴ - سَأَكْتُبُ لَكَ إِلْجَاهَةً.

در آن چیزی ننوشت.

۵ - لَمْ يَكْتُبْ فِيهِ شَيْئًا.

جمله‌ای نخواهم نوشت.

۶ - لَنْ أَكْتُبَ جُمَلَةً.

هر کس بنویسد، موفق می‌شود.

۷ - مَنْ يَكْتُبْ يَنْجَحُ.

روی تخته نوشته شده است.

۸ - قَدْ كُتِبَ عَلَى اللَّوْحِ.

ضرب المثلی روی دیوار نوشته می‌شود.

۹ - يُكْتَبُ مَثَلٌ عَلَى الْجِدَارِ.

۱۰ - أَخَذْتُ كِتابًا رَأَيْتُهُ.

۱۱ - كُنْتُ أَكْتُبُ إِجَاباتِي.

۱۲ - كُنْتَ كَاتِبًا دَرْسَكَ.

نکته : اسم فاعل و اسم مفعول و مصادر را می‌توان به صورت فعل معنا کرد.

التمرين الرابع: ابحث عن الأسماء التالية في الجمل.

(اسم الفاعل، اسم المفعول، اسم المبالغة، اسم المكان، اسم التفضيل)

۱ - * ... يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ ... * ط: ۱۲۸ در سراهای ایشان راه می‌روند.

مساکِن (وزن مفاعِل)، مفردُهُ: مَسْكَن (بر وزن مَفعَل): اسم المكان

۲ - * ... إِسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَارًا * نوح: ۱۰ از پروردگار تان آمر زش بخواهید قطعاً او بسیار آمر زنده است.

غفاراً (وزن فَعَال): اسم المبالغة

۳ - * ... يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ ... * الرحمن: ۴۱ گناهکاران با چهره و سیمايشان شناخته می‌شوند.

المُجْرِمُونَ (مُ ... حِ ...) : اسم الفاعل

۴ - إِنْكُمْ مَسْؤُلُونَ حَتَّىٰ عَنِ الْبِقَاعِ وَالْبَهَائِمِ . الإمامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ

قطعاً شما حتی درباره‌ی (در قبال) قطعه زمین‌ها و چارپایان مورد سوال واقع می‌شوید.

مسؤولون (بر وزن مَفعَل): اسم المفعول

۵ - إِنَّ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقُ الْحَسَنُ. الإمامُ الحسنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ قطعاً بهترین نیکی، خوبی نیک است.

احسن (بر وزن أَفْعَل) : اسم التفضيل

۶ - يَا رَازِقَ كُلَّ مَرْزُوقٍ. مِنْ دُعَاءِ الْجَوْشِنَ الْكَبِيرِ ای روزی دهنده‌ی هر روزی داده شده‌ای.

رازِق (بر وزن فَاعِل) : اسم الفاعل

مرْزُوقٍ (بر وزن مَفعَل) : اسم المفعول

الْتَّمْرِينُ الْخَامِسُ: عَيْنِ التَّرْجِمَةِ الصَّحِيحَةِ، وَعَيْنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

گفت: پروردگارا، من به تو ...

۱ - * قالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ * هود: ۴۷

الف) ... پناه بردم که از تو چیزی بپرسم که به آن علم ندارم.

ب) ... پناه می برم که از تو چیزی بخواهم که به آن دانشی ندارم.

و الفعل الناقص: لیس
الإسم النكرة: عِلْمٌ

۲ - * ... وَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا * النساء: ۲۲

الف) و از خدا بخشش او را بخواهید؛ زیرا خدا به هر چیزی دانست.

ب) و از فضل خدا سؤال کردند، قطعاً خدا به همه چیزها آگاه بود.

و الفعل الناقص: کان
الإسم النكرة: كُلُّ، شَيْءٌ، عَلِيمًا

۳ - * ... يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا * الأنبياء: ۴۰
روزی که ...

الف) ... آدمی آنچه را با دستانش پیش فرستاده است می نگرد و کافر می گوید: کاش من خاک بودم .

ب) ... مرد آنچه را با دستش تقدیم کرده است می نگرد و کافر می گوید: من همانند خاک شدم.

و الفعل المضارع: يَنْظُرُ، يَقُولُ
الفعل المضارع: كُنْتُ

۴ - كَانَ الْأَطْفَالُ يَلْعَبُونَ بِالْكُرْبَةِ عَلَى الشَّاطِئِ وَبَعْدَ اللَّعِبِ صَارُوا نَشِيطِينَ.

الف) کودکان در کنار ساحل با توپ بازی می کردند و پس از بازی با نشاط شدند.

ب) بچه ها در کنار ساحل توپ بازی کردند و بعد از بازی پر نشاط خوشحال هستند.

المجرور بحرف الجر: الْكُرْبَةُ ، الشَّاطِئُ
و المضاف إليه: اللَّعِبُ

۵ - كُنْتُ سَاكِنًا مَا قُلْتُ كَلِمَةً ، لِأَنِّي كُنْتُ لَا أَعْرِفُ شَيْئًا عَنِ الْمَوْضُوعِ .

الف) ساكت شدم و کلمه ای نمی گوییم؛ برای اینکه چیزی از موضوع نمی دانم.

ب) ساكت بودم و کلمه ای نگفتم؛ زیرا چیزی درباره موضوع نمی دانستم.

و الجار و المجرور: عَنِ الْمَوْضُوعِ
المفعول: كَلِمَةً، شَيْئًا